

MALÉ ĽUDSTVO

Autor	Vydavateľ	Licencia	Vydanie	Autor obálky
Stanislav Hoferek	Greenie knižnica	CC-BY-NC-ND	Prvé (2023)	NightCafe

O knihe

Nepíše sa žiadny rok. Tisíce rokov staré mestá požíra zub času a katedrály sa dávno zmenili na zásobárne kameňa, skla a čohokoľvek, čo sa dá využiť. Putujúci proroci dostávajú od drobných roľníkov mrkvu – jednu z mála plodín, ktoré súčasné ľudstvo pozná. Každý verí v čo chce. Často majú rodičia a deti inú predstavu o tom, čo je tam hore – a prežívajú úplne dole. Medzi potkanmi, ktoré začali ľudom chutiť. Tak ako potkanom začali chutiť ľudia. Láska k blížnemu je dávnou minulosťou a nahradila ju nenávisť k tomu, kto vám ukradol deku zdedenú po starých rodičoch.

Predslov

Ľudstvo zažíva epochu, ktorá má mnoho mien. Nikto nehovorí o apokalypse, toto slovo nepoznajú. Namiesto toho hovoria o všednom dni, realite. Počet obyvateľov poklesol z toľkých dôvodov, že sa to nedá ani poriadne porátať, a hlavne si tieto dávne udalosti už ani nikto nepamätá. Kedysi, ešte v dvadsiatom storočí, sa hovorilo o atómových vojnách a nukleárnych zimách. Teraz nie je nukleárna zima, ale niečo ako nukleárny október či november. Veľa zbraní sa odpálilo, no mnohé padli do oceánu, vôbec nefungovali či boli omnoho silnejšie na papieri ako v realite. Každopádne si už nikto nepamätá, že prvé hlavice niekto odpálil na území, ktoré ľudia na prelome druhého a tretieho tisícročia poznali ako Poľsko. To sa tak znovu rozdelilo, na menej a viac poškodené časti. Už sa nevie, o aký konflikt išlo, kto strieľal prvý, druhý či tretí. Vie sa však, že zaúradovala vtedy mimoriadne účinná, zákerná a sofistikovaná zbraň, vytvorená idiotmi pre idiotov a tiež superinteligentmi na oklamanie bežných ľudí, z ktorých sa stávali idioti – dezinformácie.

1. kapitola – Uhorky

Na stanici neustále žmurká stará žiarovka. Jej svetlo sa stále mení, pričom každý vie, že to nie je chybou žiarovky, ale prístupom k elektrine. Všetky rozvody sú staré, káble občas niekto ukradne a náhradné sú často zase o niečo horšie ako tie predtým. Na Haľa a jeho kumpánov hľadí starý chlap v uniforme, ktorý je najzaujímavejší tým, že vyzerá neskutočne nezaujímavo. Priemerný nos, priemerné oči, priemerné úplne všetko a ako by mal na čele napísané, že na jeho tvár sa dá zabudnúť až priveľmi ľahko.

„Len nerobte somariny, vráti sa veliteľ a dá vás všetkých do laty. Pozatvára vás, až sčerniete.“

„Nie, nie, nezatvárať! Ja som anjel, prinášam svetlo a lásku. Mňa nemôžeš zatvoriť! Moje sväté poslanie ešte nebolo naplnené.“

„Môžem ťa zatvoriť aj ja, ale nechám to na veliteľ'a. Nehádz na mňa tie grimasy a pekne sklapni, dobre?“

„Však dobre, dobre, pán veľkomožný.“

Haľo je chlap zo starej školy. Vysoký, trochu silnejšej postavy. Má svaly, svoj pohľad na vec a tetovanie starého vláčika na chrbte. Človek, akého si každý všimne. Vedľa neho sú ešte štyria, a aj keď je každý iný, v tomto svete sa každý na každého v niečom podobá.

Konečne prichádza veliteľ. Dymí sa z neho, ako keby mu niekto do tých starých hnusných cigár pridal nechty a petrolej. Otvára dvere a rovno ich za sebou zabúcha tak, že síce stále držia, ale nikto nevie dokedy.

„Strážnik, pošlite ich ďalej. Jedného za druhým. Začni tým dievčatom.“

Do malej miestnosti, kde nie je okno, ale zato sú v nej až dve blikajúce žiarovky, vchádza veliteľ a posledná z piatich. Mladá slečna, ktorá tu na prvý pohľad nemá čo hľadať. Na stole je na kartóne napísaný text. Rozhodne to nie je žiadny krasopis, ale u pandúrov si už naň všetci zvykli.

„Takže... vraj ste vy piati ukradli nakladané uhorky. Čo mi k tomu povieš?“

„Hlad.“

„Joj, koľkokrát som takú hlúpu výhovorku počul. Že hlad! Si ma rozosmiala. Niečo originálnejšie nemáš?“

„Hlad.“

„Dobre, dobre, si hladná. To chápem. Ale kradnúť sa nemá. To vieš, či nie?“

„Hlad.“

„Všetko, čo povieš môžem použiť proti tebe, a ty dobre vieš, čo ťa čaká.“

„Hlad.“

„Chytré dievča. A teraz mi povedz, kto ťa na toto všetko naviedol.“

„Hlad.“

„Moment, nehovor tak rýchlo, nestačím si zapisovať tvoje odpovede.“

Veliteľ si prezerá dievča od hlavy po päty. Ani sa nepýta na meno, dáva jej vlastné. Na písmeno H. Mohol by ju nazvať hladná deva, alebo Deva Hladná, ale píše len štyri písmená. Viac sa mu nechce. Posiela ju do ďalšej miestnosti, kam ju vlečie ďalší strážnik. Nejde vlastne o miestnosť, ale o úbohú celu, kde sa kvôli jej návrhu veľmi zle stojí. Strecha je šikmá a keď je niekto vysoký, môže stáť len priamo pri mreži.

„Ďalší!“

Prvý strážnik privádza Haľa.

„Tento mal byť nakoniec.“

„On sa vraj ponáhľal a aspoň je zhovorčivý.“

„Dobre, pošli ho sem.“

Haľo kráča s úsmevom po popraskanej podlahe, ktorá musela byť hnusná už v čase, keď ju montovali. Dáva si pozor, rozhodne si nechce poškodiť čerstvo ukradnuté topánky.

„Takže, ty a tvoja banda ste ukradli uhorky. Čo mi k tomu povieš?“

„Hlad.“

„Daj pokoj. Niečo iné mi povedz.“

„V ďalekej krajine, za siedmimi horami a za siedmimi riekami, zamorenými starými autobatériami, bol raz jeden mäsožravý jednorozec. Povedal mi, že si k tej mäsokostnej múčke praje uhorky, a ak mu ich donesiem, už ma nikdy nechytia pandúri. Myslím si, že to bol nejaký zahraničný agent. Mal hnusný prízvuk, ako keby žil niekde hlboko v lese. Nie ako jelene, ale oveľa, oveľa hlbšie...“

„Dost! Ty si myslíš, že si zo mňa môžešrobiť srandu?“

„Piaty sme ukradli jedny uhorky a ideme kvôli tomu za mreže. Kto si z koho robí srandu?“

„Si zlodej.“

„Je tam toho. Každý kradne. Okrem mŕtvych. Tí si nakradli dosť. Alebo málo.“

„Kto ťa naviedol na krádež?“

„Jednorozec. Si hluchý? Tak inak. Daj mi ceruzu a ja ti ho nakreslím. A ešte mu dokreslím vlajočku s textom, že pandúri boli a vždy budú na hovno.“

„Brzdi, dobre? Poriadne si zapíšem len tie dôležité veci. Opakujem, len tie dôležité.“

„Trebajesť. Napíš to tam, krasopisne, paličkovým, a ešte to aj pekne podčiarkni. Ukáž to tvojmu nadriadenému a uvidíš, že mi dá za pravdu.“

„Netvár sa, ako keby si nič zlé nespáchal.“

„Sklamal som jednorozca. To tam tiež napíš.“

„Tak inak. Meno?“

„Meno.“

„Tvoje meno.“

„Tvoje meno.“

„Neopakuj po mne a povedz mi tvoje meno.“

„Tvoje meno.“

„Tak dost. Ty si otrava. Ak by som aj všetkých pustil, ty tu ostaneš.“

„Haľo. Volám sa Haľo. Priatelia ma volajú Haľo. Nepriatelia ma volajú Haľo. V kalendári som Haľo a keď sa ma v detstve pýtali, čím chcem byť, tak som povedal že budem radšej zlodej ako pandúr. Pandúri kradnú slobodu a zlodeji kradnú... sem-tam mrkvu, sem tam uhorku. A povedz mi, čo je viac? Mrkva alebo sloboda?“

„Haľo, pozri sa na to aj z môjho pohľadu. Niečo tu musím napísať.“

„Napíš toto: Páchatel sa priznal. Ukradol uhorky, spôsobil tsunami, kyslé dažde a infláciu a ešte k tomu rozplakal jednorozca.“

„Máš pekné tetovanie. Vláčik. To je fakt dobré. To je hračka pre dieťa?“

„Nie, to je tetovanie. Hračku pre dieťa mi zobrali pandúri. Musel som ich zabiť. Po jednom. Prvý záhadne spadol z mosta. Dvakrát, pre istotu. Druhý náhodou spadol do vápenky a tretí sa ocitol na pile namiesto veľkého kusu dreva. Mal potom rozdvojenú osobnosť, ale aspoň prestal pindať.“

„Takže trojnásobná vražda. Výborne. To bude zaujímavý telefonát.“

Veliteľ zdvíha staré slúchadlo a Haľo mu ho berie a popri tom mu drví ruku.

„Čo robíš?“

„Nemáme uhorky, tak si zoberieme túto stanicu. Ste tu traja, nás je päť.“

„Dozvedia sa o vás, veľmi rýchlo!“

„Ako rýchlo?“

Pýta sa Haľo a ukazuje prerezaný telefónny kábel veliteľovi pandúrov. Skutočné dobrodružstvo sa môže začať.

2. kapitola – Ten tretí

Kým Haľo drví veliteľovu ruku, ostatní si dobre uvedomujú, čo sa deje. Strážnik by aj vbehol dnu, aby pomohol svojmu veliteľovi, ale rýchlo sa ocitá v lase.

Tenký, rýchly a na prvý pohľad skôr nenápadný chlapík ho pevne drží.

„Slimák alebo Messerschmitt?“

„Čože?“

„Počul si ma dobre.“

„Aký slimák?“

„Takže slimák.“

Chlapík uľahuje laso a prihráva strážcu ďalšiemu, ktorý mu dvomi údermi znižuje počet zubov v papuli. Druhý strážnik sa radšej vzdáva a stojí ako stĺp so zdvihnutými rukami.

Jóhan, ktorý rád rozdeľuje ľudí na slimákov a Messerschmitty, vstupuje do veliteľovej kancelárie a rýchlo otvára celu s dievčatkom.

„Títo pandúri sú fakt amatéri. Načo tu vlastne sú?“

„Pôjdu teraz po nás.“

„To nevádi. Sú to slimáci. A slimáci toho veľa nenarobia.“

Haľo sa zatiaľ pozerá do skrinky, kam si nechával ten veliteľ spomínané uhorky. Možno ako dôkaz, možno ako desiatu. Každopádne, dôkazy sa dajú zjesť. Aspoň niektoré.

Jóhan si zatiaľ prezerá kartón. Je na ňom len pár informácií. 5 lupičov, jedlo, uhorky. Iným rukopisom je tam napísané slovo hlad. Jóhan tam pripisuje: Zlodeji sú traja pandúri a dvaja bezrukí mímovia.

Ďalší dvaja zlodeji postupne vchádzajú. Kontrolovali, či niekto nechce vstúpiť dnu. Posledné, čo chcú, je nejaký poplach.

„Džesika, dievča zlaté, nájdi naše spisy. Ak tu niekde sú, môžeme ich spáliť.“

„Dobre.“ Odpovedá Džesika Haľovi.

Džesika prehľadáva spisy. Rôzne mená, rôzne príbehy, pravidelne hnusne napísané písmená. Očami prezerá niektoré príbehy. Zlodej, zlodej, zlodej. Zlodej jedla, zase zlodej jedla, jeden zlodej koní... ktorý následne zjedol podľa zápisnice 8 koní počas dvoch rokov. A potom zase zlodej jedla. Vyberaná spoločnosť.

„André, tu som našla tvoj spis!“

„Neviem čítať.“

„Prepáč, zabudla som.“

Dievčina sa približuje k najsilnejšiemu zo zlodejov, ktorí dal dve poriadne rany strážnikovi.

„Píše sa tu... André... zlodej jedla... rozbil telefónnu búdku nožnicami na nechty.“

„Je tam napísať aj to, že som nožnice tie odvtedy nevidieť?“

„Nie, to nie, ale vraj si zlodej jedla. Napísali to dvakrát.“

„Asi som mal poriadny hlad.“

„Tak, tu máš. Urob si s tým, čo chceš.“

André si berie onen papier, hádže do neho uhorku a zapalaťuje to.

„To musí byť dobre hnusná cigara.“

„Ale no tak, Džesika. Ja nie som vyberavý.“

„Bude ti zle.“

„Dať si konečne niečo teplé do huba a ty ideš ma poučovať? Nájdi si aj ty nejaké lajstro a robíť si čo ním chceš!“

„Toto som našla ja.“

„Ahaaa. Tak tu máš. Na!“

„To sú spôsoby...“

Džesika si vyberá uhorku z papiera a spolu s Haľom, Andréom a Jóhanom si pochutnávajú na jednoduchej zelenine.

„Augusto, ty čo?“

„Nechcem uhorky.“

„Tak si daj... hej, kde si našiel tú šunku? Daj ju sem!“

„Pokoj, André. Nesiem si ju so sebou už nejaký čas, ak by som dostal silný hlad.“

Haľo sa smeje od ucha k uchu, ako keby to bola tá najsmiešnejšia vec na svete. Rovno sa ho Džesika pýta, čo je mu také smiešne.

„Augusto má alergiu na uhorky a ide kradnúť uhorky. A zatiaľ, čo si my pochutnávame na uhorkách, on si dáva šunku, ktorú si schovával v ponožke. Ako dlho si ju tam mal, Augusto? A je dobre zaúdená?“

„Je slaná.“

„Nechceš k tomu uhorkovú šťavu?“

„Však mám alergiu.“

„Čo ťa nezabije, to ťa posilní. To rád hovorím každému alergikovi.“

Haľo sa neustále smeje a Augusto sa vracia do prijímacej miestnosti. Nenávidí, keď si z neho niekto uťahuje. Taktiež nechce byť na očiach pandúrom, ktorých nahádzali ostatní za mreže, ale minimálne jeden z nich môže počuť, o čom sa ostatní rozprávajú.

Trojica pandúrov sa zatiaľ tlačí v malej, zle navrhnutej cele. Najviac si všimajú Džesiku. Zvlášť ten s nezapamätateľnou tvárou si ju chce čo najviac vryť do pamäte.

3. kapitola – Mestečko

Pätica vychádza von. Nesú si šťavu z uhoriek a Haľo poznamenáva, že by sa v tej nádobe mohlo dariť zlatej rybke. Vraj by plávala stále dookola a mohla by z toho tak zblbnúť, že by ju zobrali k pandúrom.

Každý zlodej vie, že nemôže byť navždy zlodejom. Občas sa jednoducho šťastena obráti a nájde sa miesto, kde sa nedá nič ukradnúť. Niekedy treba aj pokoj či poctivú prácu. Tá sa, zhodou okolností, v prímorskom mestečku nedá nájsť.

Jóhan to už všetko pobehal. Na píle pracuje viac ľudí ako je maximum, v maličkých obchodíkoch tak isto. Všade je veľa úbožiakov bez práce. Navyše, ďalší prichádzajú. Ľudia si už za tie roky zvykli, že ak nie je práca na vidieku, tak pôjdu hromadne do miest, kde nie je práca. Z blata do kaluže, alebo skôr z blata do blata.

„Poďme odtiaľto preč. Tu nič nie je. Veľa slimákov a tí, čo patria medzi niečo iné, nám prácu neprenehajú.“

„A čo takto nasadnúť na loď? Uvidíme, kam sa dostaneme.“

„Na to nemusíme nasadať. Stačí sa dobre spýtať a ak nás more nezabije, dostaneme sa do iného prekliateho mestečka. Môžeme si vybrať, či pôjdeme do mizérie na severe, na juhu, západe či východe.“

„Ja mám nápad!“

Haľo dostal nápad. André si automaticky kladie ruku na čelo. Vie, že v tých nápadoch je toľko háčikov, že by mu ich mohla závidieť celá flotila rybárskych lodí.

„No povedz.“

„Prehlásim sa za spasiteľa.“

Teraz si trieska rukou o čelo aj Džesika a Augusto. Jóhan na to ide inak a rovno sa ho pýta.

„Haľo, si v poriadku?“

„Akou odpoveďou získam viac jedla?“

„Počúvaj ma, vravel som, že je tu veľa slimákov. Ale na toto ti neskočia. Chceš sa vyhlásiť za spasiteľa už asi... trinásťkrát? Nechcem hrať na city, rozum a neviem čo ešte, ale... nejebe ti?“

„Len dvanásť.“

„Nepočítaš vtedy to, keď si sa najskôr vyhlásil za spasiteľa a potom si zistil, že v okruhu tisíc krokov nikto nežije?“

„Potom asi devätnásť. Máš s tým problém? A vôbec, kecy o svetle sú super, pri tých žiarovkách a starých kábloch.“

4. kapitola – Kohúty

Jóhan je skeptický stále a ešte skeptickejší je odvtedy, keď sa chtiac-nechtiac stal pravákom. On to označuje za dlhý príbeh, no je veľmi jednoduchý. Často sa mu však o tom nechce rozprávať.

Keď sa Haľo prvýkrát vyhlásil za spasiteľa, skončilo to zle. Kuriózne, Haľovi sa nestalo vôbec nič, ale práve Jóhan to dostal do pleca. Štandardná guľka, zo štandardnej zbrane. Nič, čo by bolo hodné veľkých príbehov. Z toho štandardné, na túto dobu, vyberanie guľky.

„Čo je, Jóhan? Zase máš nejaké predtuchy?“

„Vieš, že nemám rád, keď si len tak povieš, že sa ideš hrať na nejakého mesiáša? Nosí nám to smolu.“

„Mám hlad a nudím sa. A sme na úteku pred pandúrmami. Tak kde je problém?“

„U teba nikdy nie sú problémy, len poriadne katastrofy.“

„Už sa na mňa nehnevaj. Pozri sa, tam je pár ľudí. Zahráme divadielko a dajú nám najesť.“

„Myslíš tú pani, ktorá tlačí starý nákupný vozík s tromi kolieskami?“

„Máš dobré oči. Nie si Augustov príbuzný?“

„Zase tie tvoje srandičky. Títo ľudia nám nič nedajú.“

„Pche. To chce vieru. Veľa viery!“

Haľo ide ako raketa. Vyberá si tenučký biely plášť, ktorý nosí so sebou, dáva si ruky do modlitebnej polohy a spúšťa svoju originálnu básničku pred ľuďmi, ktorí sa na neho pozerajú ako na zjavenie.

„Prichádzam z veľkej dialky. Z krajiny, kde je nebo modré, jemné vetríky prinášajú potešenie a kde žiadny starec nepozná slovo hlad, len lásku svojich najbližších. Podíďte

bližšie a vypočujte si príbeh z krajiny, ktorá je síce ďaleko, ale v našich srdciach je stále na dosah. Posadte sa a prijmite lekciu o odpustení, odvahe a odmene za vytrvalú snahu. Prichádzam k vám po púti cestami z krásne opracovaných kameňov i prašnými cestičkami.“

Haľo sleduje, ako si k nemu cudzí ľudia postupne sadajú. Niektorí postávajú ďalej ako iní, zatiaľ čo tí najstarší prichádzajú bližšie, aby dobre počuli tohto spasiteľa.

„Boh povedal, že život je o strastiach i o slastiach. O temnote i o krásnom svetle. O zachrípnutých starých ľuďoch v rozpadnutých domoch i o mladíkoch plných síl v nádherných palácoch, ktorí s radosťou spoznávajú svet. Urobil nás takých, akými sme, ale je na nás, kam budeme smerovať. Budeme dobrí, alebo zlí? Budeme kradnúť, alebo chrániť? Každý z vás môže byť článkom dlhej a pevnej reťaze vzájomnej pomoci.“

„Kto, do frasa, si?“

Jeden z novopríchodzích sa zvedavo a dosť arogantne vypytuje Haľa a podopiera sa pri tom starou, ale pevnou palicou.

„Som posol mieru, pokoja a milosrdenstva. Prinášam múdrosť vekov a pravdu hodnú tisícov slov.“

„Takže šarlatán a klamár. Prac sa preč.“

„Predstav sa, môj brat, a povedz nám niečo o lekciách pre život.“

„Boh je sadistický parchant. Zobral mi matku, ženu i dcéru. Zobral mi prácu, strechu nad hlavou i zdravie. Nechal ma žobrať a žiť v bolestiach.“

„Potom, brat môj, si len v prvej polovici. Tá polovica, ktorá je plná zla, je dlhá a ťažká, ale tá druhá je pred tebou.“

„Zomri do rána, ty šarlatán! Povieť ti, kto je Boh. Je to niekto, ku komu sa modlíš a on ťa nevypočuje. Nechá ťa trpieť. Vôbec ho nezaujímaš.“

„Tak hovorí o ňom niekto, kto vie len čiastočnú pravdu.“

„Ja viem celú. Teraz vypadni. Ľudia, nič mu nedávajte. Ak má nejakých kumpánov, aj tých vyženite z mesta.“

Haľo chvíľu rozmýšľala. Pozerá na Jóhana, a ten už vie, čo bude nasledovať. Tentokrát si dáva on ruku na hlavu. S každým ďalším slovom od Haľa je bližšie ku katastrofe, a on proti tomu nemôže nič urobiť.

„Si diabol. Ty nie si náš brat. Prichádzam s príbehmi a ty s nenávisťou k Bohu. Odíď, démon! Zmizni ty, kto v mene pekla si sa obrátil Bohu chrbtom. Pozri sa, čo si urobil. Títo ľudia nechcú ďalšie utrpenie.“

„Títo ľudia sú moja rodina. Všetci.“

„Rodinu si nevyberáš, priateľov áno. A Satana. Zomrieš ranou Božou. Za päť, štyri, tri, dva, jeden...“

„Stále som tu.“

„Bráni ťa mocné kúzlo.“

„Len klameš. Odíď, inak ťa zabijeme.“

Haľo sa pozerá do davu ľudí, ktorí sú na vážkach. Teraz povedal, že jeho protivník zomrie. Hľadá Augusta a konečne ho vidí. Dobre sa schoval. Augusto mu niečo signalizuje. Nekričia po sebe, aby sa neprezradili. Každopádne Augusto dokáže aj na diaľku jednoduchými povelmi zahľásiť, že mu do jeho ostreľovacej pušky došli náboje. Nikto nezomrie Boľou rukou, ani skúsenou rukou snipera.

Ľud sa zatiaľ začína pohoršovať nad tým, čoho boli svedkami. Strkajú do seba a hľadajú komplicov. Nieкого, koho tu ešte nevideli. Rýchlo nachádzajú Džesiku a napriek tomu, že je to stále len slečna, dostáva od nieкого z davu do zubov. Zákerne a úplne nezmyselne. Nohou zo stoličky triafajú aj Jóhana, ktorý bol vo všetkom úplne nevinne. Do ľavého pleca presne tak ako kedysi. Istotne, náboj urobí viac škody, ale do pleca, ktoré už nikdy nebude vyzeráť veľmi príťažlivo, bolí každý úder o niečo viac.

Nebyť Andrého, Haľo by dopadol zle. Skočil k nemu a tých najviac otravných buď donútil utiecť, alebo spôsobil, že už nikdy nebudú môcť rýchlo utekať. Pár silných úderov s priamo chirurgickou presnosťou robí divy.

„Bolo ti to treba, Haľo?“
„Chceli sme zábavu, nie?“
„Chceli sme chleba, ty pako!“
„Len sa dobre pozri!“

Po Haľovi hodili ľudia kadečo, dokonca i chlieb. Nieкто z kúskov starého chleba urobil zbraň. Kto do teba kameňom, ty do neho chlebom tvrdým ako kameň. Aj toto je z viery, len inej a akosi viac zameranej na minulosť, než na aktuálny svet.

André má silné ruky, dobrú techniku a vždy akosi vie, že je potrebné zasiahnuť. Jeho pamäť je však rozhodne zaujímavá. Vie, kto koho udrel. Pamätá si tváre, pamätá si ruky vzopäté v päšť. Rýchlo chytá tridsiatnika v stareckom károvanom svetri, ktorý dal do zubov Džesike. Chytá ho za mastné vlasy a drží ho, nech mu to Džesika vráti. Tá neváha, ale veľmi tomu drzému chlapovi neublíži.

„Silnejšiu mi nedáš, pusa?“

Džesika ho udiera znovu, ale rovnakou silou. Od chlapa ide nadávka, ale len jej prvá polovica. André mu chytá sánku do ruky a stláča ju, až kým nepočuť nepríjemné chrupnutie.

„Ten uteká, poriadny Messerschmidt,“ poznamenáva Jóhan.

„Len nech utekať. Nech zakopne a rozbiť si rozbitá držka,“ pritakáva mu André.

Aby toho nebolo málo, Haľo sa usmieva. Zisťuje, že jeho vyzývateľ nikam neodišiel. Stále stojí a opiera sa o svoju palicu.

„Prečo neutekáš?“

„A pred čím? Mňa nikto nikde nečaká.“

„Žeby do bezpečia, ty starý frľoš?“

„Nemám kam ísť, nikde nemám bezpečie. Len bolesť. Ten tvoj Boh mi jej spôsobil viac ako všetky tie údery. Rob čo chceš, aj tak všetci zomrieme.“

„Ale dnes nie, bratu. Dnes sme doniesli mier a porozumenie.“

Haľo odchádza. Protivníkovi necháva kúsok z chleba, ktorý po ňom nieкто hodil a ide preč aj s celou partiou.

„Ja som po tebe hodil chlieb.“

„Výborne. Tak sme sa rozdelili. Kúsok pre teba, kúsok pre mňa. Boh je láska.“

Kým Džesika a všetci ostatní sú viac hladní ako predtým a často aj viac doráňaní, Haľo sa smeje. Doniesol lásku, o ktorú tu asi nie je záujem. Musí nájsť iné miesto, kde budú jeho reči lepšie prijaté. Je totiž Spasiteľ a ten je, a vždy môže byť, len jeden. Nemôžu byť dva kohúty pohromade na jednom smetisku.

Všetci postupujú miestom, ktoré malo v minulosti viac života. Údolie smútku by bolo ideálnym pomenovaním, ale koľko údolí by sa potom volalo rovnako?

Jóhan si mrmle popod nos niečo o viere i o tom, že teraz je on tým slimákom. Augusto si ako prvý všima, že kráča pomalšie a jeho krok nie je tak istý ako predtým.

„Si v pohode?“ Pýta sa ho Augusto.
„Spýtaj sa chlapa s vláčikom, či fakt musí toľko blbnúť.“
„Musí, poznáš ho.“

5. kapitola – Augustov príbeh

Hovorí sa, že nikto nie je tak dobrý, aby nemohol byť lepší. Trináste miesto, dvanáste miesto, ôsme miesto. Tak nejako vyzerali jeho umiestnenia v hlúpej súťaži.

Strieľať na plechovky je nudné, nezaujímavé, ale zároveň je to to najlepšie, keď niektorá rodina zdedí len jednu pušku a veľa nábojov. Malého Augusta učili strieľať ešte v mladom veku. Štyri roky, štyri mesiace a trináste miesto z trinástich. Postupne dvanáste či ôsme. Nasledovala slávna zlatá medaila, ktorá, pochopiteľne, bola z kartónu, ale aj tak znamenala prestíž. Predovšetkým vo veku štyri roky a desať mesiacov. Krpec s puškou, bejby ostreľovač či malá smrť, toto počúval od rána do večera. Ak treba niečo zostreliť, bol tu.

V drsnom svete sa nestrieľa mimo súťaží po nejakých balónoch či plyšových zvieratkách. Lovia sa králiky, kuny, veвериčky... a občas obyčajní zlodeji.

Pre Augusta nikdy neznelo slovo zlodej nejako extrémne zle. Otec kradol, matka kradla, a on vďaka tomu žil. Matka kradla nenápadne, to, čo potrebovali. Otec kradol vo veľkom,

okrem iného náboje. Raz ukradol naraz dvanásť heliem a malý Augusto mal nové ciele. S výbornou presnosťou ich trafil jedenásť a dvanásťu následne trafil hodenou prázdnu nábojnicou.

Fenomenálny úspech? Určite. Každopádne potom, čo zajali jeho rodičov a chcel ich sám vyslobodiť, sa šťastena obrátila proti nemu. Výstrely išli tak zle, že už horšie ísť nemohli. Znenávidel streľbu, ale rýchlo zistil, že je v nej dobrý a vo všetkom ostatnom nevidí nielen zmysel, ale hlavne sa v iných veciach nevie stať niekým nadpriemerným.

Keď ho Haľo našiel, tak síce nebol na dne, ale akosi mu uveril, že je pred ním len dno. Uveril v Haľa a v jeho kecy, ktoré sú niekedy mimoriadne zbytočné a hlúpe, ale inokedy majú prekvapivú a pravdivú pointu.

Nie je jasné, ako sa Augusto dostal k alergii na uhorky, ale naučil sa kradnúť tak ako ostatní. Už keď bol v partii s Haľom, ukradol v každej ponožke štyri páry ponožiek. Nenápadne, precízne... a pri úteku cez močiar mohol len frflať a pokúšať sa s tým niečo urobiť.

Augusto nikdy nerozumel kartám, nebavili ho, ale naučil sa našepkávať, čo kto má. Všimol si detaily. Stačilo vidieť maličký kúsok karty alebo malú zmenu výrazu a už spoznal svoje šance. Nemával veľké šťastie, ale vedel, že jeho komplic to šťastie mať môže. Podarilo sa mu zarobiť na kvalitnú pušku. To najlepšie, čo sa dalo zohnať, a to celkom legálne.

6. kapitola – Neveselé ráno

Začína sa ďalší deň. Jeden z tých, ktoré treba nejakو prežiť, aby sa objavil nejaký veľmi podobný. Deň, keď dážd' spolu s hmlou a príšernou zimou núti človeka uvažovať, prečo práve on nemá krásnu strechu nad hlavou. Nemusí to byť palác, ani rodinný domček, ale nech je to aspoň niečo.

Džesika si všíma štrkáča. Neskoro, ale všíma. Samozrejme má z toho krpatého a doráňaného hada strach. Augusto okamžite rieši situáciu. Vie, že puška je pomalšia ako nôž. Nemusí ho použiť, had sa pokúša utiecť. Má však smolu. Po poriadnej tepelnej úprave sa dá zjesť skoro všetko.

„Výborne, Augusto. Dnes bude krásna večera. Alebo raňajky?“

„Nechaj si ten svoj optimizmus.“ Schladzuje Augusto Haľov zápal pre zapalovanie ohňa.

„Takže sa nepodelíš?“

„Podelím, ale nič špeciálne nečakaj.“

Augusto sa pokúša postarať o hada tak, aby sa z jeho tela pripravilo maximum. Súčasným ľuďom štrkáče vedľa narobiť paseku, ale nie je žiadnym tajomstvom, že aj tieto hady sú lovené tým najsilnejším predátorom – človekom. Každopádne, tento štrkáč nemá ani pol metra.

„Mali by sme sa vydať na juh, kde je teplejšie.“ Šomre si Jóhan popod nos.

„Myslíš, že tam bude viac štrkáčov? A lepšie živých?“

„Nemyslím na štrkáče. Ale som prekvapený, že v tejto zime ešte nepomreli.“

„Ty si taký knihomoľ, mohol by si o tom niečo porozprávať. Ale ty sa len čuduješ.“

„Haľo, ja som síce prečítal pár kníh, ale neviem všetko.“

„Augusto porciuje, ty rozprávaj. Celú históriu štrkáčov. Aj to, čo bolo pred zimou.“

„Teraz čakáš, že si sadnem, do fajky si dám tú najlepšiu zmesku a budem dlho a pútavo rozprávať?“

„Tak popravde som myslel, že chceš najskôr tancovať makarénu.“

„Ty si kus vola, Haľo. Kus vola.“

„Silný ako býk, to mi hovoria často.“

„Skôr sprostý ako dobytok. Ale, nech je po tvojom.“

„Rozprávaj. Rozprávaj.“

Haľo a po čase aj Džesika chcú, aby Jóhan niečo rozprával.

„Ľudia pokapali a na poliach sa rozmohli myši a iné hlodavce. Potom sa rozmohli aj hady, čo ich lovia.“

„To je všetko?“

„A čo chceš dodať?“

„Zazvonil zvonček a rozprávky bol konček.“

„Potom prišiel Haľo, ako rozprávková postava, a keď ho poriadne zmlátili a nakopali do hlavy, začal sa hrať na spasiteľa. Konček, vole!“

Džesika si ťuká po hlave a polohlasne hovorí, že niečo takéto sa ani nedá myslieť vážne. Dostáva pocit, že teraz je jej čas niečo povedať.

„Podľa mňa je niekde, na neznámom mieste, krásne údolie. Je tam slnko, pokoj a hromada jedla. V potokoch sú výborné ryby a všade sa dajú krásne opiecť na ohni. Namiesto hnusnej a krpatej trávy sú voňavé bylinky a pôda je tak úrodná, že ktokoľvek vypestuje, čo len chce. Z chalúpok vychádza dym, keď pripravujú skvelý chlebič a šťastné husi a húsatá sa prechádzajú sem a tam.“

„To nie je miesto pre nás.“

„Prečo, Jóhan? Povedz mi, prečo by to nebolo miesto pre nás?“

„Lebo kým tam prídeme, tak to niekto vypáli. Ten niekto sa všetkého zmocní, a keď sa to zase priblíži k normálu, tak vypáli niekto druhý.“

„A potom čo?“

„Potom urobí to isté niekto tretí.“

„Ty teda vieš zlepšiť náladu.“

„Aspoň nekecám nezmysly a všetko nezľahčujem.“

Džesika je smutná. Chce trochu jemnosti, rozumné jedlo a hlavne niečo viac ako status akéhosi vyvrhela na pustatine. Nemusí ísť o žiadny veľký zázrak, ale stále jej ostáva nádej. Aj keď ju Jóhan či niekto iný až tak dobre nevidí.

André si sadá priamo k nej a tľapká ju priateľsky po ramene.

„Raj možno nie je, ale byť lepšie miesta ako toto. Nájdeme ich.“

„To isto, pche!“ Mieša sa do toho Jóhan.

„Aby som sa nedotknúť aj tvojho ramena. Každý mať právo na nádej.“

„Aj právo na smrť.“

„Aj právo na život.“

„Jasné, ty si z tých, čo si pamätajú všetko krásne na svete.“

„V svete, kde byť veľa zla, je dobré pamätať si to dobré. Mlč a ty rozmýšľať nad tým.“

André v očiach Džesiky stúpol, Jóhan už klesnúť nemôže. Každopádne je pred nimi dlhá cesta kdesi na juh. Haľo však tvrdí, že treba ísť opačným smerom.

„Počúvajte, niečo mi došlo. Chcete na juh. Môžeme ísť, prečo nie? Ale koho to napadne? Asi každého. Všetci hľadači šťasteny sú na juhu alebo idú na juh. Načo sa medzi nich trepať? Čo nás tam čaká?“

„Haľo, máš pravdu. Ale na druhej strane, čo je na severe? Nič. Bieda a nič. Poďme na juh.“ Augusto sa snaží dovidieť južným smerom čo najďalej, ale nevidí nič, čo by malo zmysel hlásiť ostatným. Dokonca si dáva svoje špeciálne okuliare, ktoré posledných pár rokov majú len jedno sklíčko. O to viac sa oň stará, aby bolo krásne čisté.

Jednoliata smutná krajina. Kamene, zmrznutá zem, občas kusy hrdzavého šrotu. Namiesto kráv a oviec, ako to bolo v knihách, ktoré kedysi čítal Johan, len hľadavce a hady, ktorým vadí chlad menej ako predtým. Ešte aj tieto tvory si na svet zvykli.

7. kapitola – Ešte neveselší deň

Jóhan uvažuje o knihách. Jeden z dôvodov, prečo si ho Haľo vybral a z nejakého dôvodu i obľúbil, je jeho múdrosť. Jóhan to nedáva najavo. Je zarastený, veľmi sa o seba nestará, ale občas mu napadne niečo z kníh a nájde spôsob, ako to použiť. Často by bol rád, keby mal skutočne kvalitných kníh prečítaných o niečo viac.

Kedysi ho volali titulom, nie menom. Pre všetkých bol doktor. Konkrétne, špecialista bez špecializácie. Taký ten chlap, ktorý sa naučil liečiť z pár kníh, ktoré mali aj tak veľa vytrhnutých strán. Čo chýba, to sa dá domyslieť a čo na tom, že niekedy nie je všetko správne.

Pamätá si na starú mapu, na ktorej boli zaznačené krajiny, ktoré už dávno neexistujú a mestá plné ľudí, ktoré sa zmenili na ruiny plné utečencov.

Predstavuje si, kde sa práve teraz aj s ostatnými nachádza. Rád by znovu našiel nejaký predmet, ktorý by mu lepšie popísal ich súčasnú polohu. S kompasom, ktorý dokázal opraviť, vie zistiť len smer, nie miesto, kde sa práve ocitol. Prešlo desať dní od posledného nápisu. Možno to bol názov mesta, možno dokonca dávnej ulice. To nevie a nemá odkiaľ vedieť.

„Jóhan, vieš kde sme?“ Zvedavo sa pýta Haľo.

„V prdeli.“

„To viem. Povedz mi niečo, čo neviem. Čo bolo vtedy na tej tabuli?“

„Akej tabuli?“

„Tej hrdzavej.“

„Ktovej hrdzavej?“

„Tej veľmi hrdzavej.“

„Všetky sú veľmi hrdzavé.“

„Nehraj sa na nechápavého. Ten nápis.“

„Colorado Springs. Si spokojný?“

„Popravde, ani nie. Nič mi to nehovorí.“

„Pravdepodobne mesto pri kopcoch.“

„Podľa čoho usudzuješ?“

„Znie to ako mesto a na západ odtiaľ boli kopce. Stále sme neďaleko od tých kopcov a ako slimáci sa od nich vzdľahujeme.“

„Poďme ďalej na juh.“

„Však ideme.“

Žiadne múdre výrazy, krásne popisy prírody či myšlienky hodné veľkých príbehov. Skupina prechádza cez kamenité, dávno neudržiavané cesty a drží sa Jóhana, ktorý vie používať svoj kompas. Pokračujú ticho, takmer bezhlasne a ich staré čížmy nie sú ideálne na tento terén. Džesika chodí zvlášť neisto. Už je to mnoho dní, čo neustále kráča.

„Myslíš, že sú tu niekde pandúri? Alebo, niečo horšie?“

Jóhan si všíma mŕtveho hada. Štrkáč, no omnoho väčší. Mäso vyzerá byť skazené a v okolí mŕtveho hada poletuje veľké množstvo otravných mušiek.

„Večera?“

„Nikto sa do neho nepustil. Okrem tohto.“

Jóhan si všíma diery v tele hada, ktoré skôr vyzerajú, akoby chcel z neho niekto ľahkým guľometom spraviť sekanú. Nedá sa ani odhadnúť jeho celková dĺžka, ale podľa okolia niekto muníciou jednoducho nešetřil.

„Tu nie sme v bezpečí,“ ticho hovorí Augusto a dáva pokyn ostatným, aby sa stiahli a skúsili inú cestu.

„Kto sú tí za tebou?“

Augusto sa okamžite vrhá k najbližšej skale. Vie, že nemá náboje v svojej puške, ale dúfa, že to okamžite nezistia tí, ktorí zostupujú priamo k nim.

„Prúser?“

„Skús hádať,“ odpovedá Haľovi Augusto a skúša pomocou zameriavača porátať, koľko chlapov sa valí na nich zozadu.

„Myslím, že prišli pozdraviť Spasiteľa.“

„Ty s tým nedáš pokoja?“

8. kapitola – Starý známy

K päťici prichádza hromada chlapov zozadu a niekoľko tiež spredu. Až teraz si celá skupina všimla, že sú obkolesení a v úplnej pasci. Z jednej i druhej strany vidno rozličné zbrane, ktoré držia silné ruky.

„Cennosti! No tak! Navaľte, čo máte!“

„Ale no tak, páni. Toto nie je spôsob, ako sa rozprávať o jedinej pravde a o tom, čo všetko znamená skutočná božia sila. Hospodin prináša mier a lásku. Pokoj zbraniam a otvorte svoje srdcia poznaniu.“

„Čo si zač, ty šašo?“

„Som služobník jediného správneho Boha a bol som poslaný, aby som po svete šíril tie správne hodnoty. Hodnoty ľudskosti, tolerancie a pohostinnosti. Radi by sme prinášali dary, ale pravda je tým najväčším darom a pochopenie božskej múdrosti je tým najväčším poslaním.“

„On stále takto tára?“ Pýta sa vodca lupičov v neskutočne nevkusnej starej kockovanej košeli.

„Je to náš duchovný vodca,“ hovoria všetci jednohlasne. Napriek tomu počuť Jóhana najmenej.

„Tadiaľto neprejdete. Navaľte čo máte a choďte preč!“

„Máme sen. Sen o krajších zajtrajškoch. Niekedy mám pocit, že už dnes sa máme lepšie, ako sme sa mali včera. Všetko je krásne, motýliky tancujú na dúhe a čoskoro prejdeme cez celé oceány na motýlikoch.“

„Nie si ty náhodou Haľo?“

„Dlžím ti prachy?“

„Práve naopak. Kedysi si mi pomohol. Mne aj mojej žene. Prepadli nás. Ja som sa stal banditom, ona tiež. Ale žijeme. Vďaka tebe. Len vtedy si bol trochu vážnejší.“

„Budem klamať, že si spomínam. Ale je pravda, že som kedysi pomáhal veľa ľuďom a boli aj takí, čo pomohli mne.“

„Tvoji priatelia a tvoja dcérka môžu ostať, ale nie naddlho. Nemáme čo do úst.“

„Moja dcérka? Jáj, Džesiku myslíš. To si totálne vedľa. To je tuto Jóhanova sesternica z tretieho kolena, zároveň Augustova neter, Andrého milenka a moja súkromná krupierka v kasíne.“

„Teraz bez klamstiev. A vieš čo? Spýtam sa priamo jej. Dievča, čo si zač?“

„Normálna sirota, akých je všade veľa.“

„Ostaň tu. Cesta na juh je nebezpečná.“

„Nikde nie je bezpečne.“

Veliteľ banditov ukazuje svoju láskavú povahu. Je to trochu zvláštna črta aktuálneho sveta. Banditmi sú úplne zlí ľudia, ale aj takí, ktorí tým skutočne zlým vôbec nerozumejú. Každý je tak trochu bandita. Farmár-bandita, rybár-bandita, opravár-bandita. Vlastne skutočných bandito-banditov je menej, ale o to je lepšie sa im vyhnúť.

„Prečo je cesta na juh nebezpečná?“ Pýta sa Augusto.

„Je tam vojna gangov. Priveľa blbcov má priveľa nábojov.“

„Mne by sa náboje hodili do pušky. Ak mám ísť s ostatnými na juh, s prázdnu puškou veľa neurobím.“

„Daj mi svoju pušku a ja ti dám náboje.“

„To je nanič výmena.“

„Nosiť prázdnu pušku je tiež nanič.“

„Viem naučiť tvojich chlapov poriadne strieľať. Mám skúsenosti. Kto z nich ich má? Naučím ich niečo z toho, čo viem. A jediné, čo chcem, sú náboje do mojej zbrane.“

„Moji chlapi vedia strieľať a práve ti mieria na hlavu.“

„To vidím. Nikto nemieri na srdce. Stačí zohnúť hlavu a všetky guľky pôjdu pomimo mňa.“

„Dobre ty Robin Hood, ostaň. Vykašli sa na ostatných. Tu ti bude dobre.“

„Lákavá ponuka, ale nie. Radšej pôjdem s ostatnými na juh. Aj s prázdnu puškou.“

Banditi sa čudujú, ale nie priveľmi dlho. Postupne sa vracajú k svojmu ničnerobeniu a k stráženiu toho ničoho, čo im ostalo.

Veliteľ banditov sa predstavuje ako José. Drsný človek s miernou povahou, ktorý si pamätá to dobré, čo ho postretlo.

José je obchodník. Prežíva z obchodu. Kúpi čo sa dá a predá čo sa dá. Čím menej ľudí prejde, tým horšie pre neho. Najviac nadáva na tých, ktorí ešte aj od jeho bandy chcú niečo ukradnúť. Jednotliví hladní dobrodruhovia sa priblížia a často sa rovno otočia. Jediná skupina, ktorú nestretáva, sú pandúri.

„Nie sú tu pandúri?“ Pýta sa Džesika.

„Nie. Prečo? Máš z nich strach?“

„Mám. Kto by nemal?“

„Pandúri majú svoje odznaky, staré búdy a papiere, ktorými sa občas riadia. Ale sú to srabi. Tu sú všetci pred nimi v bezpečí.“

Džesika uvažuje nad ostaním na tomto mieste. Môže tu žiť, tak ako ostatní. Niekoho spoznať, založiť si rodinu a sledovať, ako polovica z jej detí umiera od hladu. Lákavá predstava, ktorá má ďaleko od krásnej rozprávky. Istota, ktorá je prifarbená viac na čierne ako na ružovo. Na druhej strane sa ponúka cesta za niečím lepším, nepoznaným. Tu by sa jej všetko veľmi rýchlo okukalo a zunovalo.

9. kapitola – Za mamičku lyžičku

Cesta na juh je úplne iná, ako sa očakávalo. Augusto si ako prvý všima monštruózne vraky. Staré, dolámané kolotoče, schátralé horské dráhy a čokoľvek, čo bolo určené pre zábavu nás. Dnes to pôsobí prudko depresívne a nebezpečne. Miesto, kde sa môže ukrývať pár šialencov z puškami, ktorých odtiaľ odozenie prvý dážď.

Ani cesta sa nepodobá na jej stav spred vekov. Asfalt zožral čas. Chýba na toľkých miestach, že sa zdá, ako keby len sem-tam niekto hodil lopatu asfaltu z nákladného auta. V prostriedku starej cesty sa nachádza nič, iné nič, viac sivé nič... alebo obrovský suchý krík s ostňami. Príroda sa zmenila.

Kúsky asfaltu kradnú malé deti. Oceľovou tyčou do neho búchajú a čo sa podarí, to odnášajú niekde do diaľky. Len tak, v rukách. Malé deti, ktoré namiesto nejakého vzdelávania vykonávajú nezmyselnú prácu. Ani sa nerozprávajú medzi sebou.

„Za mamičku lyžičku.“ Hovorí odrazu Haľo.

„Čo?“ Pýta sa ho André.

„To sa tak kedysi hovorilo, keď deti nechceli jesť. Za mamičku, za tetičku, za toho šmejda, čo behá po dvore a kradne zimné zásoby. Len aby sa to jedlo, ktoré stálo za to isté čo dnes, dostalo do detských úst.“

„Čo to má s asfaltom?“

„Možno zbierajú asfalt, aby vykúpili svojich rodičov. Za mamičku lyžičku. To znie ako super nápad na obchodovanie s ľuďmi. Niekto dá dieťa za vrece zemiakov a niekto iný dá mamičku za lyžičku... napríklad dobrého asfaltu.“

Jóhan sa chytá za hlavu a Džesika poznamenáva, že je to kruté a nespravodlivé. Ešte aj Haľo s ňou súhlasí.

„Mám nápad. Nazbierajme si aj my asfalt.“

„Načo ti bude, Haľo?“

„Kúpim si mamičku.“

„Tvoja mamička byť po smrti.“

„Ale nie moju. Hospodín, zľutuj sa nad Andrého tuposťou. Nejakú mladú, peknú mamičku. Mladšiu odo mňa. Chápeš?“

„Ty si kus vola, Haľo.“

„To vravel aj Jóhan. Náhoda?“

Jóhan si trieska dlaň o čelo.

„Haľo, ty si arcivôl. Veľvôl. Najväčší kápo medzi všetkými volmi na svete.“

„Takže mi znovu niekto pripisuje vodcovskú pozíciu. Zastrelím sa, keď som dokonalý?“

Augusto si trieska dlaň o čelo a má potrebu sa k tomu vyjadriť.

„Počúvaj, Haľo. Ty mi pripomínaš plechovky, do ktorých sa strieľa pri tréningu.“

„A to prečo?“

„Fakt si ako plechovka. Tak dutý, až to cvengá.“

„Takže som aj hudobník?“

Džesika si trieska dlaň o čelo a radšej je ticho. Pozerá na Jóhana, či chce niečo povedať. Ten aj otvára ústa, ale od nemého úžasu ich momentálne nevie zatvoriť.

10. kapitola – Brzdová kvapalina

Cesta na juh sa tiahne. Je dlhá, jemne skrútená a pôsobí stále rovnako. Ako zlý sen, ktorý nemôže len tak jednoducho skončiť.

„Neskutočne dlhá cesta. Ide to ako sopeľ z nosa.“

„Počul si o extra pikantných papričkách? Takých, že z teba vyjde duša, aj keď si ju nikdy nemal?“

„Sklapni Haľo.“ Frfle Jóhan a neprítomne sa pozerá do diaľky.

Ak je niekto, koho zaujíma okolie, tak je to André. Už nejaký čas sa tento mocný chlap díva na blížiaci sa barak, ktorý je úplne obyčajný, no na rozhodne neobyčajnom pozemku. Ohromné zásobníky je vidno naozaj dobre.

„Voda?“

Džesika krúti hlavou, ale sama celkom nerozumie tomuto úkazu. Päťica sa blíži k obrovskému pozemku, na ktorom niekto niečo skladuje. Žiarovka pri dverách svieti a stará, hrkotajúca mašina, vyrába z benzínu elektrinu.

„Čo sa tam píše?“ Znovu sa pýta André.

„Brzdová kvapalina,“ odpovedá mu Jóhan.

„Že brzdová kvapalina! To je dobré!“ Smeje sa Haľo, od ucha k uchu a podopiera si brucho, ako keby mu mala bránica vypadnúť z tela.

„Čo je?“

„Však brzdiaca kvapalina. Nikto nemá benzín, naftu, petrolej, ani nič také. A kto áno, tak len nejaké kvapky a poldecáky. A tento týpek, tento strašne divný chlap, tu má celé zásobníky brzdiacej kvapaliny! Nie je to strašne švihnuté?“

„Čo myslíš?“ Znovu sa pýta André.

„Ani sa nerozbehneš, ale brzdiť môžeš jedna báseň. Na benzín prejdeš meter, keď máš chuť, ale brzdiť môžeš aj celý život! Načo je niekomu toľko brzdovej kvapaliny? Nikto to predsa nekúpi.“

„Tak to má. A čo? Nemôže mať brzdovú kvapalinu?“

„To je ako milióny kníh pre slepého alebo štyri háremy pre eunucha. A to je komické. Nesedí to tu. Nesedí to tu tak, že to až začína dávať zmysel. Možno to za babku nakúpil ten týpek a rád to predá, len musí nájsť dobrého hlupáka.“

„Podľa mňa je v tom niečo iné,“ pridáva sa Jóhan a stále pokračuje. „V zásobníkoch môže byť čokoľvek. Pokojne aj skutočné palivo. Alebo jedlo. Malo by zmysel uložiť aj semená na sadenie, prípadne zlato a diamanty.“

„Že zlato a diamanty... počúvaj, nepopíjal si tak trochu tej brzdovej kvapaliny, Jóhan?“

„Ty si musel do nej niekedy padnúť, Haľo. Poriadne sa v nej vykúpať a teraz ti tvorí dve tretiny mozgu. Čo je asi tak osem buniek, čo ti ostalo.“

„Dôležitá je kvalita, nie kvantita. Ach, Jóhan, ty sa nikdy nezmeníš!“

„Osmičku nevieš deliť tromi.“

„Tak fajn, máš deväť buniek. Už si spokojný? Práve sa ti zväčšil mozog, tak by si mal byť poriadne spokojný. A práve tá deviata bunka z teba robí to, čím skutočne si.“

„Myslíš, že zo mňa robí pracovitého láskyplného fešáka, ktorý vie viesť a nájsť riešenia tam, kde by ani zo srandy nemali existovať?“

„Myslel som to tak, že deviata bunka z teba robí blbca, ktorý by za normálnych okolností mohol mať maximálne päť alebo šesť mozgových buniek. A už to tak nechaj. Mlčať je zlato.“

„Takže v tých rezervoároch sú diamanty a mlčanie? Normálne že tiché, introvertné diamanty... to nemá hocikto.“

„Jebne ma z teba. Fakt že jebne, Haľo! Strašne ma z teba bolí hlava!“

„Priveľa mozgových buniek, rob s tým niečo,“ dodáva vodca skupiny a nahadzuje úsmev, ktorý tu pasuje asi tak, ako brzďová kvapalina.

Augusto si poriadne premeriava najbližší zásobník. Rozmýšľa, čo v ňom môže asi tak byť.

„Čo si ty myslíš, Augusto? Čo tam je?“

„Niečo, čo má hodnotu. Niekedy najlepšie schováš to, čo máš najviac na očiach. Ktokoľvek, kto pôjde okolo, sa tomu vyhne. Neverím, že je tam brzďová kvapalina.“

„Viem, ako to zistiť!“ Hovorí Džesika.

„Ako?“

„Kúpime si trochu. Uvidíme, čo nám dajú.“

„Ak si prídeš kúpiť trochu brzďovej kvapaliny, tak ti dajú trochu brzďovej kvapaliny. Neukážu ti vnútrajšok. Na toto musia byť pripravení!“ Odpovedá Augusto.

„Džesika má pravdu. Rozpýtli sme sa. Poriadne to prezrieme, keď nás nikto nebude hľadať a podozrievať. Niektorí pôjdu na nákup a ostatní zistia viac.“ Rýchlym hlasom hovorí Jóhan.

„A čo ak niekoho chytiť?“

„Tak je to vniknutie na cudzí pozemok. Nič neobyčajné. Možno nám dajú pár guliek, pekne do chrbta. Tie predáme alebo vymeníme za ovsené vločky.“ So smiechom poznamenáva Haľo.

Všetci si trieskajú ruku o hlavu. S výnimkou Haľa. Ten začína rozmýšľať, kde k ovseným vločkám zoženie lesné jahody.

11. kapitola – Obyvatel' Írska na dve

Džesika pomaly, a dosť nervózne, prichádza k dverám. Haľo ide s ňou, len tak, pre istotu.

Pri dverách je veľký zvonček, ktorý sa nedá minúť. Vyzerá to tak, ako keby ho niekto opakovane maľoval na červeno a vôbec neriešil, že tá farba je tak trochu všade. Možno odfláknuté a možno len práca nešikovného človeka. Každopádne farba je už dávno vyschnutá.

Zvonček je poriadne sfarbený a jeho majiteľ poriadne zvýšil jeho dôležitosť, ale aj tak nefunguje. Džesika sa opakovane pokúša zvoniť a výsledkom je len jedno úplne obyčajné ticho. Skúša búchať do dverí a po nej to skúša Haľo.

„Obyvatel' Írska na dve?“ Spýta sa hlas cez jedno z okien.

„Čože?“

„Obyvatel' Írska. Na dve.“

„To je tak debilné heslo, že až. Treba ho zmeniť.“

„Čakám.“

„A čo lúštiš, krížovku? Mužské meno na štyri nechceš?“

„Obyvatel' Írska na dve. A rýchlo.“

„Stredoafričan ty dutá hlava. Stredoafričan so sombrérom! A keď ti tresne valaškou po hlave tak, že si začneš myslieť že je koniec sveta, tak vymyslíš obyvateľa Írska aj na sto písmen.“

Pomaly vychádza hlava z okna. Starý muž s akousi krížovkou a ceruzou sa pozerá von a rozhodne nechápe, čo tá odlišná dvojica vlastne chce. Pekné dievča a chlap, ktorý má ku všetkému divné poznámky.

„Čo si zač?“

„Slečna si prišla kúpiť brzďovú kvapalinu. Ja len lepšie ako ona búcham na dvere.“

„Počkajte ma dole.“

Haľo si sadá na akúsi starú, veľmi dlho neopravovanú lavičku. Džesika ostáva stáť. Po pár minútach si sadá priamo k Haľovi, keďže majiteľ hlavy z okna sa pohybuje skutočne pomaly. Konečne počuť niekoho na druhej strane dverí.

„Máte dve stoličky a štyri deti, čo urobíte? Ste dvaja, chcem odpoveď od obidvoch.“

„Pošlem dve deti, nech sa hrajú von. Alebo zoberiem dosky a klince a z dvoch stoličiek urobím lavicu.“ Hovorí Džesika.

„A ty?“

„Vyhladujem deti natoľko, aby sa vošli štyri deti na dve stoličky. Alebo pošlem dve deti loviť štrkáče na opačný koniec sveta a už nikdy nebudem mať nedostatok stoličiek pre deti.“

„Tebe nič nepredám. Nepáčiš sa mi.“

„Ani ty sa mi nepáčiš. Ale sme tu kvôli obchodu. Tak, máš či nemáš?“

„Pre teba nemám.“

„Dobre, ideme preč. Zoženieme si inde tých dvesto barelov.“

Haľo skutočne odchádza. Džesika ide neveriacky za ním. Nikto nevykukuje z dverí. Kým dvojica sa presúva pomaly, Augusto s Androm a Jóhanom sú stále ukrytí. Nikto z nich sa nevrátil pred nimi.

„Počkáme na nich, alebo ideme za nimi?“ Pýta sa Džesika.

„Ak nás niekto sleduje, tak sa dostane k ostatným. Nemali by sme sa ukazovať, kým nemáme viac informácií.“

„A ako máme získať viac informácií, ak máme stáť na jednom mieste?“

„Najlepšie, čo môžeme urobiť, je dať im čas. Mňa si tam niekto všimne veľmi rýchlo, teba tiež. Ak tam nabehneme, bude im jasné, že niečo nie je v poriadku.“

„S tebou vždy niečo nie je v poriadku, Haľo.“

„Načo ten niekto chcel obyvateľa Írska? A čo je to Írsko?“

„To sa spýtaj Jóhana, ten je múdry. Asi nejaká dávna krajina.“

„Alebo úplne obyčajná krajina, o ktorej nič nevieme.“

„Podľa mňa je to celé nejaký test. Úloha, ktorú treba splniť. Alebo sa niekto neskutočne nudí.“

„Myslím, že vidím Augusta.“

Augusto sa blíži, ale bez zbrane. Niečo nesie, ale nikto nevie čo. Pozerá sa po ostatných. Všimá si Haľa a Džesiky a kráča priamo k nim.

„Kde má pušku?“

„A ja viem? Niekde ju tu nechal.“

„Prečo by niekam išiel bez pušky?“

„Nenápadnosť.“

„Nemyslím si.“

Haľo rozmýšľa nad jej slovami. Začína mať aj on pocit, že niečo je zle. Muselo sa niečo stať. V krajine plnej bezmocnosti a najrôznejších nedostatkov sa stávajú hrozné veci tak často, až ich málokto považuje za skutočne hrozné.

„Čo sa stalo?“

„Bola to pasca. Zase.“ Augusto si prezerá Haľa, ktorému sa nič nestalo.

„Ako zase?“

„Ty sa ideš s niekým rozprávať. Obklúčia nás.“

„Čo presne sa stalo?“

„Vyrútili sa na nás, aspoň pätnásti. Mňa pustili, nech donesiem výkupné. Inak je s Jóhanom a Andréom koniec. Aj s mojou puškou.“

„Čo takto dostať sa na kopec, odbachnúť nenápadne každého jedného a všetko bude fajn?“

„To by ich zabili. Navyše nemám ani náboje, ani pušku. A ty si to zase všetko jednoducho predstavuješ.“

„Tak fajn, čo budeme robiť?“

„Ako to mám ja vedieť? Dvaja od nás sú rukojemníci a my ich nemáme vôbec ako oslobodiť.“

„Koľko chcú?“

„Pätnásť tisíc.“

„To je o pätnásť tisíc viac ako máme. To je zlé.“

„Haľo, teraz je to na tebe. Vymysli niečo. Niečo chytré a urob to okamžite!“

„Ty sa tam vrátiš. Aj s bombou. Odpáliš to tak, aby všetci tí grázli pokapali.“

„Nemáme bombu a do toho sa mi fakt nechce. Nič v zlom, ale aj keď ich mám rád, nedám za nich svoje gule.“

„Asi nikto neočakáva, že sa tam dostavíme s prachmi. Sadnime a poriadne to preberme.“

Jóhan hľadá na všetkých tých ľuďoch, ktorých tu nečakal. Jednoduchá misia, tak príšerne jednoduchá a tak neskutočne spackaná. Teraz mu ostáva len sedieť na hrdzavom plechu, ktorý bol asi pred nejakým časom súčasťou strechy. Pozerá sa striedavo na Andrého, na skupinku ľudí požadujúcich výkupné a na cestu, ktorou sa vracal Augusto. Občas, veľmi nenápadne, sa pozerá tiež na Augustovu pušku, ktorú drží v ruke akési prerastený dečko.

„Sme to dobre dojebali.“

Očakáva, že mu na to André niečo múdre odpovie, ale ten je ticho. Jóhan myslí na mnoho vecí naraz, ako vždy, ale teraz nevidí cestu, ako všetko napraviť len tak, lusknutím prstov.

„Viete, že za nás nikto nič nedá, však?“

„Každému na niekom záleží. Ak nikto nič neprinesie, tak tu ostanete a vaše mŕtvolky budú obhrýzať potkany.“

„Ty si teda sympaták...“

Jóhan si premeriava chlapa, ktorý mu odpovedal. Ďalší mladík. Pubertálny mafiánsky guru, na ktorého, nezamestnaní a pravdepodobne už dávno mŕtvi rodičia, nemali čas.

„Počuj, mladý... čo tu vlastne robíte? Prečo sa tu schovávate? Môžete ísť kam len chcete a vy tu budete vedľa všetkých tých sudov a cisterien len vyčkávať na akési lepšie zajtrajšky?“

„Hej.“

„Len hej? Viac mi nepovieš?“

„Hej.“

„A vieš aj to, že keby si tu bol sám, tak ti jednu vrazím do nosa a už si nikdy nespomenieš na mamičku, však?“

„Volajú ma Rýchly blesk.“

„Blesk nemôže byť pomalý ty tupá hlava.“

„Ja som rýchly.“

„Za mňa si pomalý. Neboj sa, o týždeň ti to dôjde.“

„Jeden na jedného. Teraz hneď.“

„To nie je rozumné. Za moju mŕtvolu nič nedostaneš. Dajme dvaja na dvoch.“

„Myslíš si, že som hlupák? Vidím, aké má tvoj kamoš svaly. On ostane tu.“

„Poviem ti jeden príbeh. Kedysi dávno boli veľké vojny. Tak veľké, že si to nevieš predstaviť. Všade boli mŕtve telá, spálené domy a plné sirotinca. A vieš prečo? Pretože vždy sa našiel niekto, kto si myslel, že vojnou veľa zarobí, niečo veľké získa. S výkupnými je to tak isto. Nič nezarobíš, všetko sa doserie, a ak to prežiješ, tak ťa budú všetci nenávidieť.“

„Ty si nejaký múdry. Varovali ma pred múdrymi ľuďmi, lebo sa vždy snažia prechytračiť ostatných. V každej vete môže byť podvod, niečo neférové, a tak je tých múdrych a premúdrejších zbytočné počúvať.“

„Ten, koho si pustil, je najlepší strelec na svete. Má niekoľko pušiek, velí fakt ostrým chlapom a videl som ho

odpáliť myš na vzdialenosť, na akú bez optiky ani nedovidiš. Povedz mi, či ty si alebo nie si tiež chytrá hlava. Za mňa nie si žiadny Messerschmidt.“

„Nemám strach.“

„Ja by som ho na tvojom mieste mal. A vieš prečo? Lebo kdekoľvek sa skryješ, tam ťa vie dobre mierená guľka zmeniť na dochrámanú zmes kostí, mäsa a krvi.“

„Neverím ti. A žiadny súboj nebude. Nebude vôbec nič. Neprišlápim na tvoje hry. Môžeš prechytračiť niekoho, kto sa dá. Ale ja sa nedám! A nikto z mojich chlapov tiež nie!“

„Tvoji chlapi? Všetci niektorí sa ešte ani neholia. Holobriadkovia, detičky, mládež. Sčasti bezzubá banda výrastkov, ktorá tu čaká na krásnu budúcnosť, ktorá však nikdy nepríde.“

„Vieš rozprávať. Za teba zaplatia. Ako sa voláš?“

„Jóhan Messerschmidt. Kráľ Sarkastickej Socialistickej republiky.“

„Dobre, verím ti.“

„To mi ani nemôžeš veriť takú blbosť! Spýtaj sa tu, môjho dvorného maliara, či som kráľ.“

„Je to kráľ?“ Pýta sa mladík.

„Je.“

„Takže máme kráľa! Čo je to kráľ?“

André si prezerá mladíka. Už dávno má plán, vie presne čo má urobiť, len potrebuje, aby prišiel trochu bližšie.

„Ty tiež kráľ. Ty kráľ, on kráľ. Vy budete kamaráti.“

„Ako to myslíš?“

„Pod' bližšie. Pod' sem, nech ty počuť dobre.“

Mladík sa nervózne približuje k Andrému, ktorý mu chce niečo pošeptať. Namiesto toho si André tajne uvoľnenými rukami rýchlo hľadá cestu ku krku toho drzého mládenca.

„Ako?“ Pýta sa mladík chrapľavým hlasom.

„Jóhan hovorí, ja šikovný, ty mať slabé lano.“

„Pusti ma!“

„Ešte nie. Najskôr výkupné za teba. Beriem seba a Jóhana preč. Tvoj život pokračovať. Ak spokojný tak dobre. Ak nie, tak ja tebe rozdrviť hrtan, a potom ja byť veľmi spokojný.“

„Ešte aj pušku si môžeš nechať. Tá je krutoprisna, ale náš priateľ ich má veľa. Zarobil si viac, ako by si zarobil za nás.“

„Platí, platí! Len ma nechaj!“

André rýchlo berie do rúk nôž, ktorý mal mladý kriminálnik na krku a prerezáva s ním laná, s ktorými sú zviazané Jóhanove ruky. Odchádzajú, a ako Jóhan povedal, nechávajú pušku.

Gang len zíza a oveľa viac ako tí dvaja čudáci ich zaujíma, či sa ich vodcovi nič vážne nestalo. André s Jóhanom prehovorí, až keď sú v bezpečnej vzdialenosti.

„Prečo tá puška?“

„Psychológia. Musia mať pocit, že vyhrali. Potom za nami nepôjdu.“

„A keď zistiť, že do tej puška nie sú náboje a nedať zohnať?“

„Tak po nás pôjdu. Ale skôr, ako sa to stane, pôjdeme my po nich. Mám plán.“

„Aký?“

„Oni nemajú veľa zbraní. Sú slabí. Stačí sa trochu vrátiť, všetko vysvetliť tým predtým a nech si urobia navzájom poriadky. Tí chlapi sú mladí. Môžu drieť od rána do večera, keď ich do toho niekto silnejší donúti. A my si pušku zoberieme. V praxi stačí mať jedného naozaj dobrého strelca a pätnásť nábojov. Strelca máme. Treba náboje a inú pušku a je to.“

„Zabíjať pre potešenie?“

„Zabíjať skôr, ako zabijú oni nás, André. Skôr, ako oni nás... to si zapamätaj.“

„Kde ty naučiť tak rozprávať?“

Ak chceš vedieť, čo chcú ľudia počuť, musíš sa vcítiť do ich kože a zahodiť na chvíľu to, čo teba robí výnimočným. Oni nemajú páru o tom, čo chcú. Ale chcú niečo lepšie. Nie preto, že by boli veľmi inteligentní, ale preto, že majú dve oči a vidia, že tu je to na hovno. Len dúfam, že Haľo zatiaľ nevymyslel niečo naozaj hlúpe.“

13. kapitola – Andrého príbeh

Haľo je nadšený, že sú všetci piati pohromade. Možno chýba jedna puška, na čo samozrejme Augusto nadáva, ale inak je všetko v najlepšom možnom poriadku.

„Povedz mi, André... mal si strach?“ Pýta sa ho Augusto.

„Vždy mať strach.“

„Prečo?“

„Strach byť mocný. Strach je zodpovednosť.“

„Čím si vlastne bol, dávno predtým? Všetci vieš, za starých čias?“

„Klamárom.“

„Ako klamárom?“ Augusto nechápe, ale inštinktívne sa cíti byť ohrozený.

„Klamal som, že viem operovať, že ja byť doktor. Klamal som, že ja byť veľký generál. Klamal som, aby som prežil a vždy som vedel, kto mne klamať a kto hovoriť pravdu.“

„Každý niekedy zaklame,“ poznamenáva Džesika.

Pre Džesiku je táto téma tiež citlivá, a na rozdiel od Augusta, si je oveľa viac istá v blízkosti Andrého.

„Moja dcérka zomrela maličká. Nemali sme lieky a tá istá choroba zabiť aj moja krásna žena. Dodnes neviem ako a prečo, ale nemohol som nič robiť. Musel som klamať viac a musel som trénovať, aby sa ma báli ostatní, ktorí tiež, niekedy, vedeli že klamem. Tak ja silný, ale vo vnútro smutný. Každý niekoho stratiť, ale ja vedieť aj to, čo znamená znovu nájsť, a tak som prestal klamať a ja zmieriť s osud. Ja vedieť, čo znamená strata a vedieť, že ak sa dá prispieť a zachrániť, tak ja prispieť a zachrániť.“

„Ruku hore každý, kto niekoho stratil. Partnera, deti, strechu nad hlavou či čokoľvek, na čom mu mimoriadne záležalo.“ Hovorí Džesika a zdvíha ruku.

Zdvihli sa štyri ruky.

„Jóhan, ty si spomalil, že nedvíhaš ruku? Je z teba slimák? Alebo si nikoho nestratil?“

„Mňa bolia ruky.“

„Bolia ruky ako... nechceš rozprávať?“

„Bolia ruky ako bolia ruky, si hluchá a sprostá zároveň?“

„Prrrrrr, nespál ju svojim hnevom!“ Zapája sa Haľo.

„Hrozí, že príde spasiteľ, povie ti pár prikázaní a jednu ti dá do zubov tak, že si budeš priať, aby si vedel svoje meno vysloviť.“

„Strč si to, Haľo.“

„Sklapni Jóhan! Počúvame Andrého. André, povedz nám... ako si mohol robiť doktora? Však to musíš všetko vedieť.“

„Musíš byť všímavý. Ak ty všímavý, tak nevšímavý človek tebe veriť.“

„Ja by som sa bál, že niekomu ublížim.“

„Ja zabiť svoja dcérka. Ja jej chciem vyrezať niečo, čo byť asi nádor. Ale zapálilo sa. Hnis prišiel. Ona v bolestiach a horúčka ju zoslabí a zabiť. Neklamaj dcérke, že všetko bude dobre, ja povedať pravdu že som to poslal, a ona zomrieť, lebo moja vina.“

Na Džesiku dokáže urobiť dojem kadečo a rozhodne tu patrí aj plač vysokého a silného chlapa, ktorý svojim spôsobom hovorí možno najneprijemnejšiu pravdu.

14. kapitola – Zraniteľná

Partia je znovu na ceste. Smer je jasný a jednoduchý, na juh. Aspoň trochu kvalitné cesty prichádzajú a znovu miznú, stále dookola. Nikoho to ani neprekvapuje. Kúsky asfaltu, kúsky ostrých kameňov, kúsky vegetácie. Samé kúsky. Žiadny pekný celok. Stopy po pneumatikách sú vzácne, často vzácnejšie ako kosti nejakého zablúdeného chudáka.

Džesika sa skláňa a berie niečo, čo by sa dalo označovať za hrniec. V jej drobných rukách vyzerá byť hrniec veľký tak akurát. Žiadne umelecké hodnoty sa na ňom nenachádzajú, len starý, nie veľmi zachovalý plech.

„Načo ti to je?“ Pýta sa Jóhan.

„Len tak.“

„Ďalšia haraburda.“

„Mne sa haraburdy páčia. Hlavne tie, v ktorých sú zlaté mince.“

Okamžite všetci zastali. Haľo, Augusto a ostatní sa pozerajú na Džesiku a na jej novú hračku.

„Našla si mince?“

„Vystrelila som si z teba. Čo by tu robili mince? Ale všetci ste okamžite zastavili. Pekne som vás dobehla. Je to len hrniec.“

„Toto, moja milá, nie je hrniec,“ pridáva sa Haľo. „Toto je mučiaci nástroj. Ženám, ktoré kradli alebo robili niečo neslýchané, týmto narážali do obličiek, až kým im nespôsobili masívne vnútorné krvácanie.“

Džesika púšťa predmet na zem.

„Dostal som ťa.“ Hovorí s jemným úsmevom Haľo a približuje sa k Džesike. Berie predmet do rúk a pozorne si ho prezerá. „Toto je stará žehlička na uhlie.“

„Takže si si robil srandu?“

„Ty si ešte nebola zmlátená žehličkou na uhlie?“

Džesika je zhrozená a nehovorí vôbec nič. Haľo si berie žehličku do rúk a pozorne si ju prezerá.

„Načo ti je ten krám?“ Pýta sa Jóhan Haľa.

„Mám veľký ekonomický plán. Potrebujem uhlie, košele, niekoho, kto nosí košele a má prachy. A asi aj ohník.“

„Ty vieš žehliť?“

„A ty nie? Kto vie žehliť, ruku hore!“

Jedinou, kto zdvíha ruku, je Džesika.

„Tak to máme. Sme super partia. Ja viem kecať. Jóhan má hlavu, Augusto pušku, André päste a Džesika žehličku. Takže nás vyžehlí z akejkoľvek situácie.“

„Ja nemám pušku.“ Poznomenáva Augusto.

„Tak si zožeň aspoň, čo ja viem... luk a šípy. Alebo sa nauč žehliť, inak si tu zbytočný.“

André sa začína smiať, dokonca Jóhan struhol akúsi grimasu, ktorá by zo vzdialenosti aspoň dvadsiatich stôp mohla pripomínať úsmev.

„Mám skalky, ktoré môžem hádzať. Aj ako žabky, keby tu bola voda.“ Hovorí Augusto.

„Fajn. Keď sa na nás vrhne dvadsať divochov, zastav ich žabkami. Potom im šlohni ľahký guľomet, esemgéčko a nejaké glocky, a sme za vodou.“

„Ja môžem niekoho zmlátiť žehličkou.“ Pridáva sa Džesika.

„Nie môžeš, ale musíš. Nauč sa efektívne žehličkové kombo. Pekne do jabĺčka, nech odžehlíš hlavu. Následne to bude žehlička na vlasy, kto vie?“

„Skús byť trochu vážny, Haľo. Džesika je z nás najslabšia, a je jedno, aké nezmysly tu teraz budeš hovoriť.“ Podotýka Jóhan a znovu sa tvári, že mu idú Haľove názory krkom.

„Najslabšia neznamená nesnaživá, neschopná ani nepoužiteľná. To si zapíš do tej tvojej múdrej a protivnej hlavy.“

„Žehličkou sa neubrání.“

„To možno nie. Ale každý z nás ju môže niečomu naučiť. Je to jednoduché. Ako prvé by sa mala naučiť brániť, keď jej niekto chce zobrať kabelku.“

„Ale ja nemám kabelku.“ Hovorí Džesika.

„Tak žehličku. Bože, to musím všetko vymýšľať sám?“

15. kapitola – Džesika si vyberá učiteľa

„Teraz si vyber niekoho z nás. Hocikoho. Ten niekto ťa naučí niečo o sebaobrane. Rozhodnutie je na tebe.“

Haľova myšlienka vytvára chvíľu ticha. Džesika sa rozhoduje. Nikdy neuvažovala nad tým, že bude práve ona v nejakom boji nie ako obeť, ale ako bojovník. Ona a sila, s ktorou treba rátať. Rozhoduje sa medzi Haľom, Jóhanom, Augustom a Andréom.

„Môžem ísť na to tak, ako to myslím?“

„Myslíš logicky?“

„No... asi áno.“

„Tak sem s tým.“

„André je najsilnejší. Asi ma nenaučí bojovať tak, aby sa mi to hodilo. Nikdy nebudem mať také svaly.“

„Svaly nie sú všetko. Vždy je dôležitá technika. Ako bojovať, kde udrieť, kedy ustúpiť. Viem naučiť bojovať tvárou v tvár.“ André hovorí priateľským hlasom a s dobrým úmyslom.

„Vyberiem si Jóhana.“

„Prečo mňa, sakra?“

„Pretože si poradiš.“

„Ale ja ťa nechcem nič učiť.“

„Ale, budeš musieť! Vybrala si ťa. A navyše sa lepšie spoznáte. Teambuilding v praxi.“

Haľo sa smeje jej výberu, ale vie, že si vybrala Jóhana z dobrého dôvodu, nech je ten dôvod akýkoľvek. Každopádne má tak trochu o ňu strach. Dobré vie, že Jóhan môže byť niekedy nielen nepríjemný, ale aj prchký a nebezpečný.

„Začíname ráno.“

„Prečo nie teraz?“

„Lebo som tak povedal.“

„Dobre. Rešpektujem ťa. Hneď ráno.“

„Ty si protiva.“

„Protiva protivná, najprotivnejšia.“

„Už teraz mám chuť rozbiť ti hubu, bez ohľadu na to, či ťa to niečo naučí.“

„Aby som ja nerozbiť hubu tebe.“ Zastáva sa Džesiky André.

Len ďalšia noc na tvrdej zemi. Džesika si pripravila jednoduchú posteľ z niečoho, čo kedysi mohli byť dvere. Kľučka je už dávno preč, a aj keď staré drevo nie je najpríjemnejšie, zdá sa jej byť príjemnejšie ako tráva. Augustov oheň hreje dobre a všetci piati okolo neho postupne zaspávajú.

Nasledovné ráno začína horšie, ako sa čakalo. Jóhan je preč a nikto nevie prečo. Ako prvý sa budí André a prezerá si Džesiku. Konkrétne jej ruku. Nežne sa jej dotýka a zobúdzajú ju.

„Vstávaj.“

„Čo je, čo sa stalo?“

„Pozri sa na tvoja ruka. Samá krv od hrdzavý klinge.“

„To nevadí, ja sa pár kvapiek nebojím.“

„Augusto, lekárničku.“

Augusto nevstáva. Ani Haľo. Jóhana niet. Silák okamžite skúša tep. Všetci len spia. Všetci, okrem neho a Džesiky.

„Niečo sa deje?“ Pýta sa mladá žena.

„Niečo nie v poriadok. Niečo cítiť.“

„Kde je Jóhan?“

„Asi odišiel. On preč, ale neviem prečo. Podľa mňa to nie náhoda. Ukáž mi ruku. Drž pevne.“

André poriadne skúma ruku mladej ženy. Vpichov od rôznych kincov je na nej toľko, že sa mu zdá byť len málo pravdepodobné, že by si ich urobila sama tým jedným klincom, ktorý trčí z dverí.

„Prečo odišiel?“ Pýta sa Džesika.

„Neviem.“

„Ako to, že nevieš?“

„Jóhan byť... divný zložitý chlap.“

„Všetci chlapi sú divní a zložití.“

„Ja nie.“

„Nauč ma.“

„Čo? Bojovať?“

„Rozumieť, ako myslí Jóhan.“

„To nevie ani Jóhan. Ani nikto na svete. Neviem prečo on preč. Ale vyparil sa, keď ty chceš výcvik, a on počuť že ty byť protiva.“

„Chcel si mu rozbiť hubu.“

„A kto nechciet?“

André si všíma spiaceho Haľa a Augusta. Jemne do nich kope, za čo dostáva len pár tichých nadávok. Prehľadáva Augusta a snaží sa nájsť jeho lekárničku, ale vidí len pár špinavých obvazov. Asi skutočne všetko, čo zvýšilo zo starej lekárničky.

„Myslíš, že na nás Jóhan zavolať pandúrov?“

„To neviem. Možno sa mu niečo stať. Mali by sme zistiť viac.“

„Vieš stopovať?“

„Len niečo. Viac vie Augusto. Ale neviem ho zobudiť.“

„Viem, že najľahšie niekoho zobudíš dusením.“

„To môžem skúsiť. Kde si ty také veci počula?“

„To je jedno.“

Silák chytá snipera pod krk. Najskôr slabo, ale neskôr oveľa silnejšie. Augusto sa prebúda v bolestiach a je prekvapený z toho, čo sa práve deje. Púšťa ho.

„Čo je?“ Pýta sa Augusto.

„Musíš vystopovať Jóhana. Teraz hneď. Nevieme, kam išiel.“

„Najskôr sa vyspím.“

„Hneď!“

Džesika je neústupná a kým André rovnakým spôsobom budí Haľa, ona sa snaží zistiť viac o Jóhanovi.

„Ty si fakt otrava. Ale dobre. Naposledy s nami všetkými zaspával. Takže, alebo je neďaleko a niečo vymýšľa, alebo sa mu niečo stalo. To by sme ale my museli niečo počuť.“

„Spali ste ako zabíj.“

„Teraz ma dobre bolí hlava. Priam príšerne. Dočerta, absolútne sa mi nechce rozmýšľať nad tým, čo zase vymyslel ten chlap.“

„Potrebujeme ťa.“

„Dobre. Porozmýšľajme. Sám by sa netúlal, na to je príliš chytrý. Musí byť s niekým spriahnutý. Ale, prečo by išiel proti nám? To je záhada.“

„Asi mu vadím.“

„To skôr Haľo. Určite by neutekal preto, aby sa vyhýbal tebe. Bez urážky. Moment, musím premýšľať. On vie, kam ideme. Vie, že sa chceme dostať na juh. Išiel na juh aj on? Ak mám pravdu, tu niekde musia byť stopy. Ale zem je prašná a fúka. Tu nebudú dobré stopy. A mne chýba optika.“

„Optika?“

„Zameriavač na puške. Aby som ho dobre videl z väčšej vzdialenosti.“

„Možno by neodišiel, keby si mal svoju pušku.“

„Možno. A možno sa mu niečo stalo. Ťažko tu nájdem nejaké stopy po zápase. Vlastne, tie by tu mohli byť. A tie tak ľahko niekto neskryje. Ale kde nič, tu nič.“

„Prečo ma nechcel učiť bojovať?“

„To je otázka na neho.“

„Ani André nevie.“

„Nečudujem sa. Nikto nevie, prečo je Jóhan presne taký, aký je.“

Jediný, kto nehovorí vôbec nič, je Haľo. Po zobudení jednoducho sedí a vyťahuje si z úst muchu, ktorá mu do nich akurát vletela. Prezerá si východ slnka a vyhrieva sa. Žiadne múdra, žiadne poznámky. Len on a jeho svet, ktorý je zrazu úplne pokojný.

„Ty vieš, čo je s Jóhanom?“ Pýta sa Haľa Džesika.

Namiesto odpovede si starší dobrodruh napráva klobúk a berie do úst steblo trávy. Tvári sa, že ho nič na svete nerozčuľuje, a že tento moment je tu len a len pre neho.

„Haľo, počuješ ma?“

Pritakáva a jazykom si presúva steblo trávy zo strany na stranu. Má svoj pokoj, zatiaľ čo všetci uvažujú nad Jóhanom, oškretou rukou, lekárníčkou, pandúrmí či cestou na juh.

Muž s vláčikom na chrbte spomína na časy, keď bolo všetko iné. Na štyri deti, ktoré sa nedožili dospelosti. Dve z nich ani puberty. Tolko vyhasnutého potenciálu.

„Deti umierajú a starcom ostávajú vláčiky určené pre deti.“

„To je pekná myšlienka, ale ako nám to pomôže s Jóhanom?“

„Deti chcú spoznať svet skôr ako samých seba.“

Džesika sa od neho vzdala. Nerozumie mu. Nenápadne sa pýta Andrého, či sa Haľo bude zase hrať na spasiteľa, mudrca či niečo podobné. Ako odpoveď dostáva len pokrčenie plecami.

16. kapitola – Nauč ma bojovať

Prebehla ani nie polhodina od prebudenia všetkých členov skupiny a aktivita zameraná na nájdenie Jóhana ustala. Džesika je suverénne najaktívnejšia, až sú z toho všetci prekvapení.

„Spala si vôbec ty?“ Pýta sa André svojim typickým prízvukom.

„Ani nie. Tešila som sa na tréning. Chcem vedieť bojovať.“

„Čo podľa teba znamená vedieť bojovať?“

„Lámať ruky, odhadzovať nepriateľov do diaľky, vyhýbať sa guľkám a postaviť sa presile. Zvíťaziť bez zranenia.“

„Teba v noci zraní dvere. A vedieť bojovať znamená iná vec.“

„Aká?“

„Prekonať strach a poznať sila a technika.“

„Nauč ma, ako niekomu rozbiť hubu.“

„Ty musíš poznať svoju sila, svoju rýchlosť. Bez nej ty neopatrná.“

„Nauč ma to.“

„Najskôr ty musíš brániť, aby ja tebe nerozbiť hubu.“

„Samé najskôr toto, teraz toto. To ma nudí. Ja sa chcem teraz naučiť biť. Chcem byť silná teraz a naučiť sa čo treba bez toho, aby som sa musela veľa učiť.“

„Preto ty nebuď bojovník.“

„Ukáž sa. Ukáž, čo vieš.“

„Dobre.“

André chytá obidve ruky Džesiky, prevracia ju, a keby chcel, hodí ju o zem. Pár palcov nad zemou zastavuje.

„Prečo si ma nehodil o zem, keď si mohol?“

„Pretože s krvavá tvár ty ťažko učiť pohyby.“

„Choď do toho naplno. Ja ťa šetriť nebudem, nešetri ani ty mňa.“

„To nie dobrý prístup. Ty musíš učiť postupne. Zdokonaľ sa. Nie zabíj sa.“

„Takže sa mám postupne učiť, ako ťa hodiť o zem? A koľko sa to mám učiť? Až do konca života? A možno sa mi to nepodarí nikdy, a potom čo?“

„Potom zistíš, že ty to učiť zle.“

„Ja viem pozorovať, učiť sa. Dostať si to všetko do hlavy. Ale, musíš mi to ukázať.“

„Nebudem ťa učiť.“

„Prečo?“

„Ty chceš byť niekto, kto ty nebyť, a zo zlý dôvod. Ty netrpezlivá. Ak chceš vedieť brániť seba, tak to je iné ako chceš niekomu ublížiť. Silní chránia slabých, nie vytriasť zo slabých duša.“

„Mnohí to tak robia. Silní zmlátia slabých.“

„Preto budú na seba pyšní, a niekto, kto mať sila a disciplína, ich vedieť poraziť.“

Džesika sa skúša zaprieť o Andrého a chce ho dostať na zem. Nejde jej to, je na to slabá a malá. Ani jej technika za nič nestojí.

„Je toľko krajších vecí, ako byť bojovník.“

„Prečo si myslíš?“

„Lebo ja vedieť bojovať. A skoro nič iné nevedieť.“

Na Džesikino naliehanie predsa len André skúša niečo vymyslieť. Zavolá si Augusta, ktorý ho má napadnúť. Spomalene ukazujú spolu každý jeden krok a Džesika si to všíma. Každý zapojený sval, každý pohyb ruky, všetko si chce vtesnať do hlavy a sama sa pokúša napodobniť jednotlivé pohyby.

„Tak čo, poraziš ma?“ Pýta sa silák mladej ženy.

„Porazím.“

„Tak to ukáž. Napadnem ťa.“

„Nenapadneš. Utečiem pred tebou. Viem, že ťa nikdy neporazím.“

„Prečo ty myslieť, že ma nikdy neporaziš?“

„Ak si budú o mne myslieť, že som slabá, aj keď budem silná, mám moment prekvapenia.“

„Toto som teba naučiť.“

„Napriek tomu som na to prišla sama. Na tebe vidno svaly už z diaľky, ale na mne nie. Aj ja môžem bojovať, len nemôžeme bojovať rovnako.“

K dvojici prichádza Haľo, tľapká slečnu po ramene a úctivo sa na ňu usmieva.

„Myslíš, že ťa môžem poraziť, Haľo?“

„Tvoja sila stúpa, moja klesá. Tvoje skúsenosti stúpajú, zatiaľ čo ja už zabúdam. Ak ma neporaziš dnes, tak sa nič nedeje. Postupne budeš silnejšia ako ja a možno sa naučíš to, čo som sa nikdy nenaučil. V boji, v živote, v čomkoľvek len chceš, nemusíš byť sama. Priateľstvo je viac ako ostrý nôž. To si zapamätaj.“

„Cítim, že je v tebe niečo iné.“

„Život sa mení. Môj aj tvoj.“

„Kde sú tvoje vtipné poznámky? Prečo si z nikoho neuľahuješ?“

„Raz príde deň, keď to pochopíš. Zistíš tiež to, že každý bojovník, spasiteľ či ktokoľvek iný je v prvom rade človek, a je na tebe, ako veľa ľudskosti nasaješ a koľko jej budeš ďalej dávať.“

„Haľo, ja ťa nespoznávam.“

„To si hovorím čoraz častejšie aj ja sám. Som hrdý na to, že nie som bojovník a som len starec, ktorý môže byť občas užitočný.“

„Ty nie si bojovník?“

„Nie som. Keby boli všetci bojovníci, svet by nebol tak pekný, ako je. Nemal by ho kto postaviť, udržiavať a dať znovu dokopy, keď pár bojovníkov dostane zlý nápad.“

17. kapitola – Mravce na paprike

Skúsený ostreľovač je plne presvedčený, že boj na blízko je nutný hlavne vtedy, keď sa zasekne stará puška, dôjdu náboje alebo sa pár hajzlov dostane až príliš blízko. Viac ako byť panákom pri výcviku ho zaujíma prieskum. Zistiť, čo je pred nimi. Cesta na juh je neznáma, ale pravidelne nachádza staršie či mladšie stopy rôznych ľudí.

Pred nimi je mesto. Ak sa to dá pomenovať mestom. Niekoľko vyšších budov je obkolesených nižšími barakmi. Plech a drevo, nič viac. Žiadne žiarivé paláce. Zatiaľ nevidno žiadnych ľudí, ale je to dobrá diaľka. Okamžite to ide povedať ostatným. Cestou naráža na ďalšieho štrkáča, o niečo menšieho ako ten predtým. Čo ho však zaujíma viac, nachádza papriku. Relatívne čerstvú, dá sa jesť. Pravdepodobne niekomu vypadla z voza. Od lahôdky má ďaleko, a z tých pár mravcov rozhodne nemá strach.

Vracia sa akurát v čase, keď sa Džesika snaží zvaliť siláka na zem. Snahu vidno aj z väčšej vzdialenosti a úprimné odhodlanie naráža na veľký nepomer svalovej hmoty jednotlivých ľudí. Nech sa snaží akokoľvek, je jednoducho slabá.

„Augusto vracia,“ sucho poznamenáva André.

„Augusto SA vracia. Zabudol si... ale to je fuk. Nesie štrkáča. Je to štrkáč, však?“

„Áno, štrkáč.“

Augusto ukladá hada a Haľo ho hneď začína spracovávať. V súkromí sa rozprávajú o ďalšej ceste, zatiaľ čo sa Džesika neustále chce naučiť niečo viac o boji.

Slnko hreje čoraz viac a skupina sa pripravuje na dlhý pochod. Nie sú hluční či nápadní, ale napriek tomu si ich niekto všíma. Neznáma postava sa pomaly približuje smerom od severu. Augusto je prvý, kto si novoprichádzajúceho všíma, a nenápadne sa vytráca, aby bol pripravený toho človeka prepadnúť odzadu.

„Dajte mi toho hada!“ Vykrikuje muž, len čo vidí raňajkové menu.

„Len pokoj, mladý. Keď ho zjeme sami, budeme hladní. Keď nám s ním pomôžeš, budeme hladní všetci. To nie je veľký rozdiel.“ Haľo sa snaží pokojne využívať svoje diplomatické nadanie.

„Daj ho sem!“

„Ach, toto sú spôsoby. Ideme na to zo zlého konca. My máme hada, ty máš hlad. Je to tak?“

„Okamžite!“

„Prííí, akosi veľmi štekáš. Kedy si jedol naposledy?“

„Daj mi toho hada!“

„Dobre, urobíme obchod. My ti dáme hada a ty nám dáš chlieb, čerstvé ovocie, baraninu a poctivú kávu. K tomu také tie malé sezamové bochničky a aspoň jedno z tých jačmenno-chmeľových pív. Máš ho so sebou, dúfam. Alebo nám ho donesieš potom?“

„Neser ma, stavec! Daj mi hada! A... a tú vec!“

„Akú?“

„To zelené jedlo.“

„Túto papriku? Ale no tak, ostala len časť. A sú v nej mravce. Veľmi dobré. Vyskúšal si niekedy mravce na paprike? To je lahôdka. Hodí sa k tomu pivu.“

Muž vyťahuje ostrý kameň, ktorý so sebou nosí a vrhá sa na Haľa, ako keby to bol nôž. Neurobí veľa škody, zvlášť keď ho po dvoch či troch výpadoch trieska do hlavy kameň v rukách Augusta, ktorí sa perfektne schoval a pripravil na nečakaný útok.

Len čo si Džesika všimla, že neznámy muž padá k zemi, rozbehla sa k nemu.

„Prrrrr divožienka, kam sa tak ponáhľáš?“ Pýta sa jej Haľo.

„Len chcem vedieť, či nie je zranený.“

„Dostal šutrom do hlavy.“

„Ja viem, len... bojím sa, či sa mu niečo nestalo pri padaní na zem. Nechcem, aby sme niekoho zabíjali. To musíš chápať.“

„Dievča zlaté, sme v neideálnom svete. A v neideálnom svete sa občas stane, že dostaneš šutrom do hlavy. Skontrolujeme ho, len si buďme istí, že to na nás nehrá.“

„Prečo by niečo na nás hral?“

„Lebo chce prežiť. Tak ako ty, ja, svalovec či snajper. A ver mi, zúfalstvo človeka posilňuje. Zúfalí ľudia robia zúfale veci a niekedy to dopadne... no... zúfalo.“

„Čo keby sme mu pomohli?“

„Však sme mu pomohli. Neprebodli sme ho, neutopili sme ho, nedávkovali sme do neho olovo. Len sme mu urobili hrču na hlave. A môže si poležať, takto cez deň. Nie každý má taký luxus.“

Džesika berie do rúk všetko aspoň trochu mäkké a cudzincovi to dáva pod hlavu. Nie je toho veľa, len pár zoschnutých listov a pár mäkkších vetvičiek, ale pre ňu to má hodnotu. Po tomto jednoduchom vankúši kvapká pár kvapiek

krvi. Len čo si všimla, že ostatní odchádzajú, ponáhľala sa za nimi. Nechce byť sama pri tomto mužovi.

Augusto rozpráva o tom, čo videl. Mestečko, ktoré ničím nevyčníka. Ako opisuje pár budov, ostatní len mlčky kráčajú.

„Kostol tam bol?“

„Bol, prečo sa pýtaš?“ Pýta sa Augusto.

„Poďme sa vyspovedať.“

André i Augusto sa začudovane tľapkajú po čele. Džesika sa nepridáva, a okamžite na ňu idú všetky pohľady.

„Čo je?“ Pýta sa slečna.

„Čo si ty myslieť?“ Zvedavo sa vypytuje André.

„Nechápem na čo je dobrý kostol a vyspovedanie.“

„Vysvetlím ti to. Jasne, stručne a vecne.“ Haľo sa pridáva do diskusie a niečo vyberá z vrečka. „Vieš, čo je toto?“

„Nie.“

„Toto je, prosím pekne, jedno nič. Nesiem ho so sebou. A rovnaké nič ti nedá ani chodenie do nejakých budov, kde ti bude niekto kázať ako, a prečo máš žiť. Ak chceš spasiteľa, buď spasiteľ ty a hotovo. Aspoň je sranda. Ak ale uveríš, že niekto iný ťa vždy spasí, ale musíš dodržiavať hlúpe a nelogické pravidlá, a ešte byť hrdá na to, že to dodržiavaš, tak je zle. Bude z teba biedna, skrachovaná existencia. A tých je toľko, až to vôbec nie je pekné.“

„Prečo tam ty chceš ísť? Alebo nechceš ísť? Už ti vôbec nerozumiem.“

„Možno budú mať papriku, s mravcami i bez mravcov, veľa dobrého pivka a nejaká pekná slečna nám zatancuje. Alebo, narazíme na Cirkev modrých soviетov a hneď budeme mať pocit, že na tom ešte nie sme úplne zle.“

„Kto? Modrí čo?“

„Ak nevieš, čo to je, tak ti to rozpoviem. Ale slová niekedy naozaj nestačia.“

18. kapitola – Cirkev modrých soviетov

Štvorica sa stále viac približuje k mestu. Po bližšom skúmaní ide o zmes nielen plechu a dreva, ale aj rôznych nepálených tehál, kartónov a popukaného skla. Okná často zdobí igelit. Jednotlivé chatrče pôsobia, ako keby mali úplne iných architektov. Nielen pokiaľ ide o štýl, ale aj pokiaľ ide o storočie.

Pri rieke, ktorá preteká týmto neutušeným údolím, stojí kostol. Najimpozantnejšia budova. Veľký, v relatívne dobrom stave. Nenesie žiadnu špeciálnu symboliku, aspoň nie priamo na kostole. Pred ním je však tabuľa, na ktorej je názov a symbol. Symbol Cirkvi modrých soviетov.

„Čo je to, Haľo?“ Pýta sa Džesika.

„Symbol. Kosák a abakus.“

„Čo je to abakus?“

„Vyčkaj, dozvieš sa.“

„Nie, ja to chcem vedieť hneď!“

„No dobre. Je to také počítadlo. S guľôčkami. Keď si malé dieťa a učíš sa rátať, alebo keď patriš medzi modrých soviетov, tak to potrebuješ.“

„Ako rátať?“

„Keď chceš vedieť, koľko je štyri jablká a štyri jablká. Ale to je fuk. Ide o to, že pôvodne majú zastupovať aj sedliakov, aj inteligenciu. Len si osobne myslím, že mimoriadne inteligentní ľudia nepotrebujú abakus, a skôr použijú niečo iné. Každopádne, abakus nejde na benzín, vodík či elektrinu, ani to nemusia somári ťahať. Takže, v svojej podstate, je to fajn. Pozri na tie dvere. Tie sú zaujímavejšie...“

„V čom?“

„Od pohľadu vidno, že ich niekto opravoval už mnohokrát a vykašľal sa na to, alebo dostal mŕtvicu. V akomkoľvek poradí.“

Augusto nemá dobrý pocit z návštevy. Dobre si pamätá na kostoly z čias, keď bolo viac ľudí, a tiež viac nábojov. Guľometné hniezdo pri oltári, v spovednici zásoby na týždeň, ktoré na mesačné obliehanie vôbec nestačia a samozrejme, svietniky. Obyčajná zápalka a je to, pribudne svetlo. Svetlo však znamená výhodu pre tých, čo útočia. Nie pre tých, ktorí sa bránia. Dobre vie, čo všetko dokáže svetlo, a aká je výhoda, keď jeden druhého vidí a ten druhý nie. Strach z okamžitej smrti, strach zo smrti chladom, a do toho mäso, ktoré sa začína kaziť, a dá sa zjesť len po dôkladnej tepelnej úprave. Stovky zápaliek, a ani jedna sa nevyužije. Do toho ticho, hrobové a hlboké ticho, ktoré narúšal len chladný vietor, kvíliaci cez zmes skla a igelitu.

V kostole je asi dvadsať ľudí. Haľo si potichu sadá a ostatní spolu s ním. Reč má človek, ktorého poznajú, ale nechcú vyrušiť. V kostolnej uniforme vyzerá úplne inak.

V kostole nie sú lavice. Všetko je prázdne, ak sa neberie do úvahy fakt, že miestami sú na sedenie určené kartóny. Drevo z lavíc je už dávno použité na niečo iné.

„Zhromaždili sme sa kvôli príbehom,“ hovorí muž a drží pri tom v ruke obyčajnú sviečku. „Príbehy sú všade. Tento svet je plný príbehov a sám je príbeh. Príbeh o živote a smrti, o pochopení, i úplne obyčajnej nenávisti. O ostnatom plote, o príbehoch ľudí za ním, i o tých, ktorí ho montujú a myslia si, že robia správne. Každý z nás má v sebe príbeh. Príbehy majú začiatok i koniec. Vieme, kde je náš začiatok, i keď úplné začiatky si pamätajú skôr tí, ktorí prišli pred nami. Koniec sa blíži, ale je na nás, aký ten koniec bude. Na konci sú emócie. Slzy, smiech, radosť, neistota. Čokoľvek.“

„To je dobré, kto to napísal?“ Pýta sa jeden zo sediacich mužov.

„Prvý soviет. Zakladateľ rádu.“

„Paľo?“

„Haľo. Skoro si uhádol.“

André a Augusto sa mlčky dívajú na Haľa, a potom znovu na kňaza. Džesika je prekvapená a najskôr vôbec nerozumie.

Po chvíli sa pozrie na Haľa aj ona, chce niečo povedať, ale ten jej ukazuje, aby bola ticho. Kňaz zatiaľ hovorí ďalej.

„Dnes vám rozpoviem nový príbeh. Príbeh, ktorý nemá krásny koniec, ani múdre ponaučenie. Je to príbeh priamo zo života. Kedysi dávno sa v dedine mladej mame narodilo dieťa. Alebo deti, ako sa to vezme. Dve deti v jednom telíčku. Spoločná jedna z dlaní. Dalo by sa povedať, že sa držia za ruky. Obidve deti mali dve ruky, všetky prsty a všetko v poriadku, ale mali zrastené dlane. Skoro rovno. Mohli by byť oddelené, keby tam bol niekto, kto vie všetko vyriešiť. Keby tam bol naozaj dobrý doktor, s naozaj dobrým vybavením. Ale nebol. Bol tam len klamár, nepoctivec. Niekto, kto si myslel, že všetko vie, ale nevedel. Skúsil oddeliť od seba dve deti. Nožom, bez tabletiék na bolesť, ktoré sa, ako viete, už dávno ani nedajú zohnať. Rezal, mordoval sa, snažil sa neurobiť žiadnu chybu. Postaral sa o hygienu tak veľmi, ako len dokázal. Ale, nestačilo to. Obidve dievčatá zomreli. Podľa mňa je to jeho vina, nemal sa do toho čo motať. A je mi jedno, že to nechcel urobiť nikto iný. Po oddelení, a ošetrení rany, plakali vkuse, až do svojej smrti. Stratili vôľu žiť, jedna bez druhej. Rezal ako slimák, ale bolo by lepšie, keby nerezal vôbec.“

„Oni zomrieť, lebo vtedy veľká zima, a ich mama zomrieť pri pôrod, Jóhan!“

„André?“

„My tu prísť a počuť, ako ty vyťahovať smutné príbeh!“

„Tak sa na to pozrime. Do kostola modrých soviетov som prišiel, pretože tu má každý druhú šancu. Určite si dovedol i Haľa.“

„On priviesť mňa.“

„Tak paráda, vás sa nezbavím. Už aj vypadnite!“

Džesika vstáva zo zeme a prichádza priamo k Jóhanovi.

„Zohni sa.“

„Prečo by som sa mal zohnúť?“

„Aby som ti mohla lepšie prijebať. Si príliš vysoký.“

„Vieš čo, ty nepodarené dievčisko? Donúť ma!“

Dobre využité kolienko funguje dokonale. Jóhan klesá a Džesika mu dáva päťou do nosa. Podľa Augusta, ktorý si všíma všetko, musela päšť bolieť oveľa menej ako koleno. Džesika bez slova odchádza, a vyšla by aj z celého kostola, keby ju Haľo nezastavil.

„Si šikovná.“

„Toto ma neučil nikto, improvizovala som.“

„Dobrá improvizácia. Teraz pôjdem tam dopredu ja, poviem pár vtipných a úplne zbytočných slov a uvidíme čo ďalej. Ostaň tu.“

„Nie, nechcem tu ostať. Nepáči sa mi tu.“

„Jasné, poznám ťa, dievčatko. Chceš byť kdekoľvek, len nie tu. Augusto, daj na ňu pozor. Alebo André. Ktokoľvek z vás ju zvládne, len si chráňte rozkrok. Ja tam idem niečo povedať.“

Haľo kráča k Jóhanovi a podáva mu ruku. Ten ju neprijíma a ide kdesi na stranu. Najradšej by tu ani nebol.

„Vážení, som rád, že tuto dobrodruh povedal niečo o príbehoch. Sám si to pamätám len málo, ale viem, že som bol oveľa mladší, keď som to písal. Aj môj príbeh sa posunul. Modrí soviety sú tak trochu mojím dielom, ale inak, ako si to väčšina z vás myslí. Vlastne to bol obyčajný, sprostý žart. Podávať dohromady pár myšlienok, s ktorými môžu všetci súhlasiť. Jóhan vie z knížiek, čo boli soviety zač. Ja som pár vecí upravil. Z červenej je modrá, z rôznych ekonomických nezmyslov je niečo, čo je síce nezmysel, ale až tak to s ekonomikou nesúvisí. A hlavne... každý musí niečomu veriť. Verte si navzájom, pomáhajte si. Berte do úvahy, že všetko sa mení, nič nie je nemenné. Aj tento kostol bol iný pred tým, ako niekto ukradol či spálil všetky lavice. V pôvodnom svete sovietskych, ak som dával pozor, čo hovoril môj priateľ, sa teoreticky mali všetci rovnako. V praxi sa mali všetci na hovno. U modrých sovietskych nech má viac ten, kto viac maká. A nech je hrdina ten, čo si zaslúži byť hrdinom. Nemusíme vytláčať tých nešikovných hore a príliš šikovných nemusíme potápať. Vieme, že to nefunguje, je to na riť, a ešte k tomu sa nikomu nechce pamätať všetky tie trápne spisy a príručky. Poviem vám, čomu ja verím. Verím, že existuje nejaký zmysel života. Je dôvod, prečo tu sme a prečo z tohto sveta raz odídeme. A je mi jedno, aký ten dôvod je. Preto treba žiť naplno a každý deň urobiť nejaký dobrý skutok. Sme vo svete, kde dávne civilizácie išli do sračiek tak dávno, že si to nikto nepamätá. A nikto neobnoví svet okrem nás. Je to na našich pleciach a na našich rozhodnutiach. Koľkí z vás nemáte ani poriadny vankúš, na ktorý sa môžete vyplakať, že je svet nespravodlivý? Vankúše nerastú na stromoch, ani naše skutky a sny. To sú moje slová a niekto ich zapisuje, nech nepoviem nabudúce niečo úplne iné. A píšete krasopisne, paličkovým. Amen, da svídania a dobrú noc.“

Haľo odchádza ku svojej skupine a znovu sa díva na Jóhana. Ponúka mu spoločnú cestu, kdesi na juh. Jóhan to však odmieta. Stále ho bolí rozkrok, ale musí uznať, že Haľo hovorí presvedčivo. Netreba sa čudovať, však je aj v tomto jeho učiteľ. A očividne aj dobrý človek, pričom jeho dobrota siaha hlboko z jeho vnútra.

„Kde je doktor?“ Pýta sa jedna staršia žena a hádže sa Haľovi okolo krku tak výrazne, že ju musí André citlivo zoškrabovať.

19. kapitola – Operácia

Prešlo len pár minút, a už Andrého ktosi vedie do blízkeho domčeka. Haľo, Augusto a Džesika idú s ním, ale dnu nevstupujú. Nikto necíti nebezpečenstvo. Domček vyzerá byť naozaj malý, tam sa viac ľudí ani nevojde bez toho, aby tam bola skutočne intenzívna tlačienica.

„Pozri. Moja dvojdcéra.“ Hovorí staršia žena a svieti sviečkou, aby bolo vidno, kvôli čomu vlastne Andrého priviedla.

„Dvojdcéra?“

„Chcú si dať iné mená, ale to ja nedovoľujem. Izra je krásna, ale nechodí von.“

Silák a človek, ktorý sa snažil pomôcť aj svojej dcére, len nechápavo hľadá na to stvorenie. Dve ženy, zrastené celým trupom, pôsobia zanedbane. Žiadna kráska, len dve ruky, dve nohy, dve hlavy a jeden trup.

„Izra, vieš hýbať nohy?“

„Ja som Iz, ona je Ra. Sme samostatné. Ja mám túto nohu a ona tú druhú.“

„Aj ruky?“

„Aj ruky. Ja mám jednu, ona má druhú ruku.“

„Nepočúvaj ju,“ hovorí znovu staršia pani. Moja Izra je krásna a veľmi šikovná.“

„Sme dve, mama! Sme dve!“

„Doktor, pomôžte! Moja dcérka si stále myslí, že mám dve deti. Pomôžte mi zvládnuť ju.“

André rozmýšľa. Nevie, čo povedať. Jóhan ho zhodil, niekto teraz chce pomôcť a je to na ňom. Báľ sa, že bude musieť znovu rezať, ale tu sa nič rezať nedá.

„Čo mám ja robiť? Rozprávať s Izra?“

„Si doktor, tak jej pomôž, aby nemala tie preludy.“

„Ak sú dve, tak sú dve a nie jedna.“

„Ale ona je jedna.“

„Zavolám dievča, ona rozprávať. Ja lepší v rezať.“

„Aké dievča?“

„My máme dievča v naša skupina. Ona bude lepšia na rozprávať.“

„Ale ty si doktor. Vieš pomôcť.“

„Toto treba iný doktor.“

André ide po Džesiku a snaží sa jej všetko vysvetliť. Tá je z toho podobne zmätená ako André. Prechádza cez domček až k Izre.

„Ahoj Iz, ahoj Ra.“

„Ďalšie dievča? Ako sa voláš? Kto si?“

„To nie je dôležité. André chce, aby som pomohla. Ale neviem, čo vlastne potrebujete.“

„Potrebujeme, aby naša mama pochopila, že sme dve.“

„Dobre Ra, ale prečo to neverí tebe?“

„Ja som Iz. Ra nehovorí.“

„Ako nehovorí?“

„Necháva rozprávať mňa, stále je ticho. Niekedy len zdvihne ruku, ale nikdy nehovorí.“

„Ra, skús mi niečo povedať. No tak, čokoľvek. Čo máš rada, nemáš rada... čo ti najviac chutí?“

Vyzerá to na úplne jednoduchý problém. Jedna časť tela hovorí, druhá nie. Iz je zhovorčivá, Ra je úplne tichá.

Nehovorí, nerozpráva, len pozerá očami okolo a občas pohne rukou alebo nohou.

„Ona nikdy nerozpráva?“ Pýta sa Džesika.

„Nikdy. Ani keď sme samé. Spolu zaspávame, spolu jeme, ale nikdy spolu nehovoríme. Keď rozprávam, tak ma počúva, aj pohne hlavou, alebo s ňou zakrúti, ale nerozpráva.“

„Asi si myslíš, že nie je tak dobrá ako ty.“

Ra začína plakať a Iz ju tľapká svojou rukou po jej ruke. Strašný pohľad. Z jednej ani druhej nejde žiadna nenávisť, len smútok.

„Čo by si chcela, ale naozaj? Zo všetkého najviac?“

„Ja by som chcela, aby mohla žiť mimo mňa. Aby sme boli najlepšie sestry a kamarátky. Aby sme si boli vo všetkom rovné. Ale nie sme. Keď chcem, viem trochu pohnúť aj jej rukou a nohou, zatiaľ čo ona to nevie. Chcem, aby bola šťastná a ona chce, aby som bola šťastná ja. Len to nedokáže povedať.“

Džesika objíma celú Izru, a každá jej ruka ju stíska na inom mieste. Je šťastná a zároveň smutná. Len málokedy narazí na niekoho s práve takými vlastnosťami. Pomedzi to prichádza jej mama, ktorú sa doteraz snažil nejako zabaviť André.

„Izra, nepomôžu ti.“

„Ale mne pomáhajú, mama. Nám pomáhajú.“

„Zase nám, už som z teba chorá. Ty si jedna. Si Izra a si moja dcéra.“

„Ja som Iz, moja sestra je Ra. Už to konečne pochop! Ak to nechceš pochopiť, tak nechcem byť tvoja dcéra a radšej pôjdeme obidve do sveta.“

„Tak si bež! Pche, čo z teba mám? Stále len hovoríš o tej malej hlave, že je to tvoja sestra. Mala by si radšej viac pracovať, aby ťa viac chlapcov chcelo, aj s tou zbytočnou ďalšou hlavou.“

„Ideme!“

Jedna noha okamžite vykračuje, zatiaľ čo druhá ostáva na mieste.

„Pod' sestrička, ideme preč. Neostaneme tu.“

„Si nerozhodná a zbytočná,“ hovorí jej mama.

„Tak som nerozhodná a zbytočná, ale mám srdce. Možno aj dve. Nevie. Ale viem, že také srdce, ako máš ty, by som mať nechcela.“

„Už aj choď a nikdy sa tu nevracaj. Zavolala som doktora, aby ti pomohol, ale ty si stratený prípad.“

Rozhovor medzi dvomi osobnosťami v jednom tele a matkou nikam nevedú. Napriek tomu sa Džesika a André plne zhodujú v jednej veci. Čím dlhšie bude to stvorenie ďalej od jej matky, tým budú všetci šťastnejší.

„Ako to, že vy žiť?“ Pýta sa André.

„Sme spolu už dlho, celý život. Bez hádok.“

„Však na seba nehovoriť ona.“

„Ja hovorím, ona je tichá. Naozaj sa nehádame.“

Pre siláka a občasného doktora, je to zvláštne. Taká konštrukcia by nemala byť vôbec funkčná. Mali by už byť dávno mŕtve, obidve. Niekoľko by tiež mohol skúsiť odstrániť jednu hlavu. To je však oveľa náročnejšie ako oddeľovanie rúk. Nikto by to nezvládol. A ak áno, bolo by z nej dievča s úplne zničenou chrbticou, neschopnou pohybu. Napriek tomu sa Izra dokáže presúvať kam len chce, len s minimálnymi problémami s koordináciou.

Už po chvíli je jasné, že dvojča skoro nikto zo susedov dobre nepozná. Všetci vedia, že niekto takýto existuje, ale matka neklamala, že len málokedy vychádza von.

Ha!o, Jóhan, Izra a všetci ostatní sa stretávajú, a zvlášť pre Augusta je to zvláštne. Už videl kadečo naživo, či cez zameriavač na puške, ale niekoho takéhoto ešte nie.

„Skrátim to. Toto je Iz a Ra. Sú dve, v jednom tele. Ich matka ich práve vyhnala. Pôjdu s nami.“ Džesika predstavuje dievčatá.

„Kam idete?“ Pýta sa Iz.

„Na juh.“ Odpovedá Augusto.

„Najrýchlejšie sa dá ísť na juh lietadlom.“

„Ty nejaké máš?“

„Mama ho dostala. Nikdy ho nepoužila, nevie pilotovať. A nikto tiež nevie pilotovať, tak ho nikto nechce.“

„Ja viem,“ odpovedá okamžite Jóhan.

20. kapitola – Lietadlo

Iz ukazuje lietadlo. Starý model, vytvorený už pred dávnymi rokmi. Suverénne najviac ho skúma Jóhan. Miluje lietadlá.

„Messerschmidt.“

„To je čo?“ Pýta sa Iz.

„Toto lietadlo. Nie pôvodný, samozrejme. Kedysi dávno niekto obnovil výrobu starých lietadiel, s pár vylepšeniami. Toto je jedno z nich. Starý krám, ale postavený na poctivých základoch.“

„Fakt chceš s týmto letieť?“ Pýta sa ho Augusto.

„Fakt. Unesie štyroch.“

„Prečo práve štyroch?“

„Však sa pozri sem. Jeden, dva, tri, štyri. Viac ich nepôjde.“

„Kto poletí?“

Jóhan okamžite prestáva kontrolovať lietadlo a dáva ostatným pokyn, aby si sadli na zem. Tvári sa zamyslene a začína rozprávať až po krátkom čase, ktorý si zobral na rozmýšľanie.

„Som pilot, som silný, viem viesť. Som jasná voľba. Ešte troch. Určite si zaslúžim miesto, to je nespochybniteľné.“
Začal Jóhan.

„Som sniper, viem čokoľvek nájsť, vystopovať a zostreliť.“

„Ale si bez pušky, Augusto.“

„A ty si bol doteraz bez lietadla, a to si pilot. Tak čo? Aj ja si zaslúžim miesto, chcem ísť na juh.“

„Ja a Ra sme dve. Radšej nech idete vy a my ostaneme spolu, pokojne aj tu. Ra súhlasí.“

„Rada by som išla, a myslím, že viem byť užitočná. Nie som možno tak úžasná ako niekto z vás je, alebo tvári sa že je, ale chcem ísť na juh.“ Pridáva sa Džesika.

„Ja ísť s vami. Viem improvizovať a bojovať za ostatní.“

„Všetci niečo povedali. Až na Haľa. Ty ideš či nie?“

„Viem niečo, čo ty o mne nevieš. Nezmestím sa. Možno tu bude treba spasiteľa, najvyššieho modrého sovieta alebo dobroprajného dedka. Nikto nevie. Chodte bezo mňa.“

„Dobre, štartujeme! Všetci nasadať!“

Jóhan chvíľu premýšľal. Teší ho, že teraz on je ten dôležitý. On je vodca, on je ten hlavný. Je si úplne istý, že lepšie zajtrajšky patria jemu a ostatní sú tu na to, aby mu pomohli plniť jeho ciele a túžby.

Džesika a ostatní si myslia, že ide o testovací let. Predsa len, iba blázon by sa dal na let na dlhú vzdialenosť bez dôkladnej prípravy. Skúša si sedadlo a na jej prekvapenie sa v ňom cíti veľmi pohodlne.

Lietadlo sa pomaly rozbieha a vzlieta. Naberá výšku a Jóhan sleduje všetky prístroje. Palivová nádrž ukazuje niečo cez štyri pätiny kapacity. Preklikáva niekoľko krátkych páčok, ako keby sa narodil na niektorom sedadle. Motory ťahajú stroj dopredu. Rachot je znamenitý a pre neho je úplne normálny, aj keď je zvyšok posádky dosť zaskočený.

Žiadne dlhé lúčenie, podávanie rúk či dlhé prejavy o vzájomnom priateľstve. Vôbec nič. Jóhan, André, Augusto a Džesika letia kdesi južným smerom, a lietadlo sa neustále zmenšuje v očiach Iz i Haľa. Starý stroj hučí a víri vzduch a v očiach Haľa je to nádherný pohľad. Niekto sa dočká splnenia svojich snov.

Po niekoľkých minútach sa dráha letu začína výrazne meniť. Už to nie je rovné napredovanie. Aj z diaľky vidno, že nastáva problém. Staré lietadlo sa mení na úplne nekontrolovateľné a začína sa krútiť ako na starom kolotoči. Približuje sa k zemi a po krátkom okamihu nastáva najhoršie pristátie, aké si vie ktokoľvek predstaviť. Pri náraze sa obidve krídla poriadne prehýbajú a trup lietadla sa mení na nepoznanie. Dym okamžite značkuje miesto, na ktorom vyhasli štyri životy.

Izra okamžite začína plakať. Je jej smutno, za Džesikou i za Andréom. Rovnako smutný je tiež starý dobrodruh, ale nedáva to veľmi najavo.

„Prečo si nenastúpil?“

„Prečo sa ma pýtaš práve toto?“

„Povedz mi pravdu. Čistú pravdu. Prečo si nenastúpil?“

„Aj ja viem riadiť lietadlo, ale nechválím sa tým. Mohol by som získať Jóhanovo miesto. Som populárnejší, ľahko by som to miesto získal. Ale chcel som dať nádej na nový, lepší život mladším odo mňa. Keby sa dalo, hneď by som to menil.“

„Všetci boli tvoji priatelia?“

„Samozrejme. Všetci sme ľudia. A aj keď je ľudstvo stále menšie a často v stále horšom stave, je potrebné vedieť, že vždy môžeme byť ľudia. Sme súčasťou malého ľudstva. Veľké ľudstvo, vek hrdinov je preč. My sme tu. Zatiaľ a dočasne. Amen.“

„Čo budeš robiť?“

„Skúmať to, čo sa stalo s lietadlom.“

„Myslíš, že niekto prežil?“

„Osobne dúfam, že nie.“

„Ako to myslíš?“

„Bol by úplný zázrak, keby bol niekto z nich aspoň trochu v poriadku.“

„Chod' za nimi. Potrebujú ňu.“

„Idem, ale už teraz viem, že som prišiel o niekoľko priateľov.“

„Ty... to vzdávaš?“

„Pozerám sa na to reálne. Nemajú šancu. Vôbec žiadnu. Nikto nevyskočil.“

Epilóg

Haľa nie je jediný, kto si prezerá lietadlo. Pozbieralo sa niekoľko ľudí z okolia. Každý chce vedieť, kto si zobral staré lietadlo a rozhodol sa s ním letieť. Ďalších zaujíma osud tých, ktorí v ňom leteli.

Iz a Ra sa presúvajú veľmi pomaly. Pohyb žien je oveľa menej problémový mimo takéto rušné udalosti. Koordinácia je v napätí slabá a namiesto behu vzniká zmes rýchlej chôdze a dvíhaní sa zo zeme. Haľa tiež nie je najrýchlejší, ale kráča k horiacemu a čmudiacemu vraku rýchlejšie ako Iz a Ra.

Konečne prichádza k vraku a všima si jedného z pandúrov, ako čosi zapisuje. Má na sebe štandardnú uniformu, ale vidno na ňom predovšetkým smútok.

„Priateľu, poznal si niekoho?“

„Nie.“

„Všímam si, že plačeš.“

„Tešil som sa, že tu niečo ostane. Niečo cenné, čo sa dá speňažiť. Ale je tu len horiace bezcenné nič a splodiny.“

„Hľadám tu priateľov.“

„Podľa mňa pár kriminálnikov ukradlo lietadlo a niečo presúvali. Niečo cenné.“

„Niečo ako zlato a diamanty?“

„Napríklad.“

„Podľa mňa ešte niečo cennejšie. Svoju kožu. Chceli nájsť lepšie miesto na život. Presunúť sa niekam, kde sa dá lepšie

žiť. Miesto, kde môžu zostarnúť, starať sa jeden o druhého a nebať sa neistých zajtrajškov. Čo dáš do hlásenia?“

„Klasika. Krádež, zlodeji, smrť.“

„Daj do hlásenia toto: Chceli skončiť so zločinom a žiť čestne, tak ako mnohí ďalší, ale nepodarilo sa im to. Boli to ľudia, ktorí chceli od života málo a i to málo im bolo odopreté. Nikto z nich nechcel byť hrdinom, ale keby prežili, mohli by urobiť niečo zaujímavé a prospešné pre celé ľudstvo.“

„Krádež, zlodeji a smrť je kratšie.“

„Takže namiesto pravdy plnej inšpirácie povieš len nudné, nič nehovoriace zhrnutie, ktoré nikomu nepomôže?“

„Hej. A čo?“

Haľo si dáva kúsok šatky cez ústa a približuje sa k horiacemu vraku. Po chvíli sa otáča, späť k pandúrovi.

„Videl si niečo? Niečo zaujímavé a cenné?“

„Videl som veci, ktoré som vidieť nemal.“

„Zlato? Diamanty?“

„Mladú ženu s jedinou chybičkou krásy.“

„Akou?“

„Ešte som nikdy nevidel, ako môže v priebehu chvíle niekoho tak veľmi zamordovať oheň a náraz.“

„Jedna mŕtva žena. Bola aspoň pekná?“

„Daj do hlásenia čo chceš. Podľa mňa bola primladá na takúto smrť.“

Starší dobrodruh pociťuje úplne obyčajné potreby, ktoré má každý človek. Trápi ho smäd a hlad, ale i samota. Dobré vie, že i medzi tisíckami ľudí môže byť človek úplne sám, len so svojimi myšlienkami a trápeniami. Ale čo v svete, kde je na kilometer málo ľudí a aj to málo má ťažký život?

Všetky štyri Haľove deti už nekráčajú po tomto svete. Je sám, ako fragment z dávnej doby. Ako vykopávka či artefakt. Cíti sa byť ako stará škola na mieste, kde nie sú žiadne školy. Ani staré, ani nové, skrátka žiadne. Haľo dobre vie, že v svojom živote už nebude mať deti či vnukov. Stále je však nažive. Živý tvor, ktorý môže vychovávať, učiť či smerovať. Vie zachrániť život, ktorý nikto iný nezachráni a postaviť sa svojim mozgom na stranu tých, ktorí ho síce veľmi nevyužívajú, ale stále majú dobré srdce.

Vie, že tu nekončí. Pád lietadla nie je niečo, čo spôsobil on. Ani niečo, čo si prial. Mohol nastúpiť a zachrániť niekoho iného. Džesiku, Andrého, Augusta či Jóhana. Mohol jasne povedať, že on ide viesť a mohol letieť, k lepším zajtrajškom či k istej smrti.

Uvažuje nad tým, čo by sa stalo, keby si vymenil miesto a teraz by nad týmto všetkým rozmýšľal niekto s inými cieľmi a vlastnosťami. Čo by robil André? Alebo čo by teraz prechádzalo hlavou Jóhana?

Sám sebe hovorí, že musí ísť ďalej. Kým dýcha, môže dúfať. V čokoľvek. Dúfanie treba, ale treba aj akciu, sú potrebné činy. Haľo sa dvíha, napráva si klobúk a kráča. Smer juh. Nohy ho nesú a je mu jedno, koľko majú rokov a koľko míľ už prešli. Na konci môže byť úplne obyčajné nič. Prázdno, nuda, pustatina. A aj to treba preskúmať. Nikto nevie, kto sa môže stratiť v častiach sveta, kde nefunguje civilizácia ešte dlhšie ako v iných?

Má svoje názory a aj keď si pandúr myslí, že z lietadla nič nezobral, nie je to pravda. Vedľa toho, čo ostalo z Jóhana, sa nachádzal jeho kompas. Haľo vie, že Jóhan ho už nikdy nevyužije. Vie aj to, že svet má málo detí, ale z toho mála detí je veľa sirôt. Niekto sa o ne musí postarať. Aj keby mali zahynúť pri dlhej ceste za lepším životom. Malé ľudstvo má nádej stať sa veľkým ľudstvom.

Prehľad postáv

Haľo

Optimista, srandista, občas spasiteľ. Dobráčisko, ktorý pre vyšší vek občas zle odhadne situáciu. Priateľský líder, ktorý prišiel o ženu a deti.

Jóhan

Múdry, drsný a protivný človek, ktorý rád škatuľkuje a rozdeľuje. Má veľa načítaného, chápe rôzne podrobnosti a súvislosti. Rád označuje ľudí pojmi ako „Slimák“ alebo „Messerschmidt“.

André

Jednoduchá postava, jednoduchý chlap. Silný, dobroprajný, človek z vidieka. Improvizuje a okrem iného sa hral na doktora, aj keď to nie vždy dopadlo dobre.

Augusto

Sniper s alergiou na uhorky. Presný, nebojácný, neváhajúci. Okrem toho, že je dobrým ostreľovačom, je tiež pašerák a prieskumník.

Džesika

Mladá žena, nenápadná a zároveň priateľská i prchká. Má pocit, že je vždy málo zaujímavá a slabšia ako ostatní. Chce niečo dosiahnuť.